

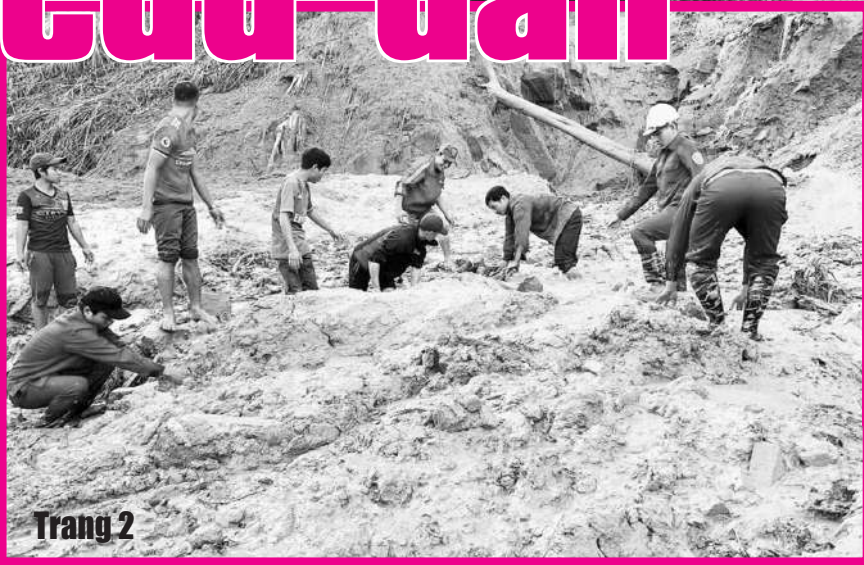
Cảnh sát

Chuyên đề của
Báo Công an nhân dân

TOÀN CẦU TUẦN

SỐ 539 Thứ Ba ngày 3-11-2020

Băng rừng vượt núi cứu dân

Trang 2

4. Siết chặt kiểm tra để ngăn "ma men", con nghiện lái xe

8. Ăn họa từ những clip "rác" tràn lan trên mạng

24. Những phạt đời ngắn ma túy tuổi xế chiều

26. Bẫy lừa xin việc của những kẻ "bán giờ không văn tự"

Cảnh sát toàn cầu - phát hành thứ ba, thứ sáu hằng tuần

Băng rừng vượt núi cứu dân

NGỌC THI

Chúng tôi về huyện Phước Sơn, tỉnh Quảng Nam khi những cơn mưa rừng vẫn cứ xối xả đổ xuống. Những ngày qua, cán bộ chiến sĩ Công an tại các xã và các đội nghiệp vụ thuộc Công an huyện Phước Sơn, tỉnh Quảng Nam không quản ngại ngày đêm, mưa gió, gian khổ, hiểm nguy, ứng cứu người dân trong lúc nguy nan...

Trận lũ quét kinh hoàng

Tại trụ sở Công an huyện Phước Sơn, như nhiều cán bộ chiến sĩ khác, Thượng tá Ngô Đình Miên, Phó Trưởng Công an huyện, tỏ ra khá mệt sau những ngày dài cùng với cấp ủy, chính quyền địa phương giúp đỡ người dân khắc phục hậu quả bão lũ, đặc biệt là công tác tìm kiếm, cứu nạn cứu hộ tại xã Phước Lộc.

Thượng tá Miên kể rằng, chiều 28-10, sau khi bão số 9 đổ bộ vào đất liền, tại xã Phước Lộc đã xảy ra 1 vụ sạt lở đất tại xã Phước Lộc khiến 2 người mất tích và trận lũ quét tại thôn 3, xã Phước Lộc khiến 11 người mất tích; hàng chục ngôi nhà của người dân trong chớp mắt đã bị cuốn trôi. Ngay sau khi tiếp nhận thông tin về 2 vụ việc trên, Công an huyện Phước Sơn đã chỉ đạo Công an xã Phước Lộc tham mưu cấp ủy, chính quyền địa phương khẩn trương chỉ đạo các lực lượng chức năng và huy động người dân tham gia công tác tìm kiếm, cứu hộ cứu nạn các nạn nhân mất

Đoàn công tác Công an huyện Phước Sơn vượt dòng suối chảy xiết để gửi hàng vào tiếp tế cho người dân xã Phước Lộc.

tích với phương châm “4 tại chỗ”. Do tình trạng sạt lở đường nghiêm trọng nên khu vực xã Phước Lộc bị cô lập hoàn toàn; lực lượng cứu hộ của huyện Phước Sơn chưa

thể tiếp cận hiện trường vụ sạt lở và lũ quét để đưa phương tiện cơ giới và lực lượng cứu hộ từ bên ngoài tham gia công tác tìm kiếm nạn nhân mất tích. Đến chiều

1-11, lực lượng tại chỗ đã tìm kiếm được tổng cộng 6 thi thể nạn nhân mất tích tại xã Phước Lộc, vẫn còn 7 người đang mất tích.

Do tình trạng sạt lở đường sá diễn ra rất nghiêm trọng nên từ ngày 28-10, giống như xã Phước Lộc, xã Phước Thành cũng bị cô lập hoàn toàn (2 xã này cách xa trung tâm huyện Phước Sơn khoảng 60km, đường đi rất hiểm trở). Lực lượng Công an chính quy tại xã Phước Lộc, Phước Thành đã thường xuyên tuyên truyền, vận động, ổn định tâm lý người dân, đồng thời thực hiện tốt nhiệm vụ đảm bảo an ninh trật tự, không để đối tượng xấu lợi dụng tình hình bão lũ gây phức tạp về trật tự an toàn xã hội.

Thượng tá Lê Nho Tâm, Trưởng Công an huyện Phước Sơn, cho biết đơn vị

Hiện trường nơi xảy ra trận lũ quét kinh hoàng khiến 11 người mất tích tại thôn 3, xã Phước Lộc.

đã cử nhiều cán bộ tham gia cùng tổ công tác của huyện để khảo sát, tìm đường vào 2 xã đang bị cô lập Phước Lộc, Phước Thành. Cán bộ trong tổ công tác đã băng rừng, vượt suối đi bộ nhiều giờ liền, thậm chí tối ngủ lại trong rừng với quyết tâm tìm được đường vào xã Phước Lộc, Phước Thành. Tuy nhiên, do tình trạng sạt lở diễn ra quá nghiêm trọng nên vẫn chưa tìm được đường tiếp cận đến 2 xã này.

Băng rừng vào ứng cứu dân

Trước nguy cơ thiếu đói của người dân xã Phước Thành, Phước Lộc, huyện Phước Sơn, UBND tỉnh Quảng Nam đã có công văn đề nghị Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo Bộ Quốc phòng, Bộ Tư lệnh Quân khu 5, Sư đoàn Phòng không 372 khảo sát, xây dựng phương án tiếp tế ngay lương thực, nước uống, y tế, nhu yếu phẩm thiết yếu khác đảm bảo trong thời gian 30 ngày cho người dân tại 2 xã Phước Lộc, Phước Thành bằng đường không đảm bảo kịp thời và an toàn nhất. Huyện Phước Sơn đã chuẩn bị sẵn sàng lương thực, nhu yếu phẩm thiết yếu, phương án dùng trực thăng cứu trợ khẩn cấp cho người dân 2 xã Phước Thành, Phước Lộc cũng đã được bàn bạc, thống nhất. Song song với phương án cứu trợ bằng đường không, tỉnh Quảng Nam và huyện Phước Sơn cũng đang triển khai đưa hàng cứu trợ bằng đường bộ, băng rừng, lội suối đến 2 xã bị cô lập. Cụ thể, hàng hóa, nhu yếu phẩm thiết yếu sẽ được vận chuyển về xã Phước Kim và Phước Công. Sau đó, khi thời tiết thuận lợi sẽ cho người gửi bộ vào xã Phước Thành, Phước Lộc.

9h ngày 1-11, khi thời tiết ngớt mưa, hừng nắng, Công an huyện Phước Sơn đã huy động hàng chục cán bộ chiến sĩ tham gia gửi lương thực, nhu yếu phẩm thiết yếu từ xã Phước Công băng bộ đường rừng, vượt suối chảy xiết, vách đá cheo leo để vào tiếp tế cho người dân đang bị cô lập

Đoàn công tác Công an huyện Phước Sơn khi đặt chân lên xã Phước Lộc.

Công an xã Phước Lộc, huyện Phước Sơn cùng lực lượng tại chỗ tìm kiếm nạn nhân mất tích trong vụ sạt lở xảy ra tại thôn 1, xã Phước Lộc.

tại xã Phước Lộc. Đoàn do Thượng tá Lê Nho Tâm, Trưởng Công an huyện Phước Sơn, dẫn đầu đã đi bộ nhiều

giờ liền, vượt qua nhiều địa hình hiểm trở để cứu dân. Sau gần một ngày trèo đèo, lội suối, băng rừng, đu bám vách

đá, đến khoảng 17h30 cùng ngày, đoàn công tác của Công an huyện Phước Sơn đã đến được xã Phước Lộc và cung cấp nhu yếu phẩm thiết yếu, lương thực cho địa phương này. Từ xã Phước Lộc, Thượng tá Lê Nho Tâm cho biết, dù rất vất vả, nhưng các thành viên trong đoàn công tác ai cũng rất vui và xúc động vì đã có mặt kịp thời để chia sẻ, tiếp tế lương thực, nhu yếu phẩm cho bà con. Trong ngày 1-11, ngoài đoàn công tác của Công an huyện Phước Sơn trực tiếp gửi hàng tiếp tế vào xã Phước Lộc, máy bay đã thả được chuyến hàng tiếp tế đầu tiên xuống địa phương này. Ngoài ra, 300 người từ xã Phước Kim cũng đã gửi hàng cứu trợ vào đến xã Phước Thành. ■

Chiều 1-11, tại TP Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc đã chủ trì buổi làm việc về công tác khắc phục hậu quả bão số 9 và tìm kiếm cứu nạn tại các tỉnh, thành miền Trung gồm Đà Nẵng, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định. Thủ tướng yêu cầu phải khẩn trương chạy đua với thời gian, tiếp tục tổ chức tìm kiếm, cứu nạn cứu hộ các nạn nhân mất tích tại 2 địa phương trên của tỉnh Quảng Nam và cả tìm kiếm nạn nhân còn mất tích tại các tỉnh khác như Thừa Thiên - Huế, Bình Định.

Thông tin về vụ sạt lở tại xã Trà Leng, huyện Nam Trà My: Ngày 29-10, một vụ sạt lở đặc biệt nghiêm trọng đã xảy ra tại làng Ông Đè, thôn 1, xã Trà Leng, huyện Nam Trà My vùi lấp 15 hộ gia đình với 55 người. Lực lượng cứu hộ sau đó đã cứu được 33 người, tìm thấy 8 thi thể, hiện vẫn còn 14 người mất tích. Ngày 1-11, lực lượng Công an huyện Nam Trà My, Công an Bắc Trà My, Cảnh sát PCCC&TKCN, Cảnh sát cơ động Công an tỉnh Quảng Nam phối hợp với lực lượng chức năng đã dùng 32 phương tiện tổ chức tìm kiếm 14 người còn đang mất tích trong vụ sạt lở đất ở xã Trà Leng, huyện Nam Trà My trên sông Leng và lòng hồ thủy điện Sông Tranh 2. Diện tích mặt nước tìm kiếm lên đến hơn 200ha; do lượng rác dày khoảng 40cm phủ kín mặt hồ nên việc tìm kiếm hết sức khó khăn. Mặc dù trải qua nhiều ngày tìm kiếm rất vất vả, song lực lượng Công an vẫn đang nỗ lực tham gia công tác tìm kiếm, cứu hộ cứu nạn các nạn nhân. Trong khi đó lực lượng trên bộ sử dụng chó nghiệp vụ tiếp tục tổ chức tìm kiếm ở hiện trường vụ sạt lở...

Siết chặt kiểm tra để ngăn “ma men”, con nghiện lái xe

PHƯƠNG THỦY

Chỉ trong thời gian gần 3 tháng (1-8 đến 27-10-2020), lực lượng CSGT toàn quốc đã phát hiện 43.877 trường hợp vi phạm nồng độ cồn và ma túy. Trong đó, có 43.504 trường hợp vi phạm nồng độ cồn; 373 trường hợp lái xe dương tính với ma túy. Lực lượng chức năng đã tước 32.202 giấy phép lái xe. Tính riêng các đơn vị thuộc Cục CSGT đã phát hiện 111 trường hợp lái xe sử dụng các chất kích thích, trong đó có 83 trường hợp vi phạm nồng độ cồn, 28 trường hợp dương tính với ma túy. Việc lái xe sử dụng rượu bia và ma túy là nguy cơ cao gây tai nạn giao thông.

Biết bị phạt nặng, “ma men” vẫn lái xe

Tối 28-10 mưa nặng hạt, nhưng các Đội TTKS giao thông đường bộ, cao tốc của Phòng Hướng dẫn TTKS giao thông đường bộ, Cục CSGT vẫn vẫn triển khai lực lượng TTKS, xử lý vi phạm, đặc biệt là vi phạm về nồng độ cồn, ma túy, vận chuyển hàng lậu, hàng cấm. Bởi, thông thường, các lái xe sẽ nghĩ rằng, trời mưa, CSGT sẽ nghỉ làm...

Theo chân tổ công tác của Cục Cảnh sát giao thông (CSGT) triển khai kế hoạch kiểm tra nồng độ cồn, ma túy của Đội TTKS giao thông đường bộ cao tốc số 2 (Đội 2) làm nhiệm vụ tại km số 10, cao tốc Hà Nội – Hải Phòng, chúng tôi chứng kiến những

Lực lượng CSGT tăng cường kiểm soát trên các tuyến cao tốc để phòng ngừa “ma men”, con nghiện lái xe.

khó khăn của lực lượng chức năng khi xử lý “ma men” và con nghiện ma túy lái xe.

Tham gia cùng CSGT có các cán bộ Trung tâm Giám định ma túy, Viện Khoa học hình sự (Bộ Công an) thực hiện chuyên trách “test nhanh” ma túy của lái xe. Đại úy Phạm Đức Trọng, cán bộ Viện Khoa học hình sự cho biết, lực lượng kỹ thuật hình sự

sử dụng loại test để phát hiện chất ma túy cũng như sản phẩm chuyển hoá của chất ma túy trong mẫu nước tiểu. “Nếu test kiểm tra nhanh đối với lái xe dương tính, tổ công tác sẽ niêm phong, có chữ kí của lái xe và thành phần tham gia. Sau đó, một mẫu được phân tích trên máy móc thiết bị để đưa ra kết luận chính xác đối với ma túy. Và một mẫu được

lưu giữ bảo quản lại trong thời gian 20 ngày để phòng có khiếu nại sẽ thành lập hội đồng giám định phân tích lại”, Đại úy Phạm Đức Trọng cho biết.

11 CBCS CSGT nhanh chóng thực hiện công tác chuẩn bị. 19h cuộc kiểm tra bắt đầu. Chiếc xe khách mang BKS 29M – 06.25x được dừng lại để kiểm tra. Lái xe được thổi máy đo cồn và kiểm tra ma túy nhưng không vi phạm. Tiếp đó, lái xe con BKS 30F-45.36x cũng được kiểm tra nồng độ cồn nhưng không vi phạm, kiểm tra ma túy cũng âm tính nên được nhanh chóng tiếp tục hành trình. Anh Nguyễn Hoàng Hải, lái xe 30F - 45.36x cho biết, anh về Hải Phòng ăn cưới bạn trẻ sáng. Do buổi trưa có uống một chút bia nên không dám về ngay mà thuê phòng nghỉ lại, đến chiều, ăn cơm, uống nước cho tỉnh táo, hết nồng độ cồn rồi mới cho về. “Tôi ủng hộ việc CSGT kiểm tra, xử lý vi phạm nồng độ cồn. Tôi từng suýt là

CSGT xử lý lái xe vi phạm trên cao tốc Hà Nội - Hải Phòng.

nạn nhân của “ma men” nên rất sợ. Lần ấy, tôi uống rượu rồi chở vợ con từ quán về. Do có hơi men nên phần xạ kém, gặp xe máy đi trong ngõ ra tạt đầu, tôi đánh lái mạnh nên chiếc xe đâm thẳng vào cột điện. May vợ con tôi không sao. Người đi xe máy ngã ra đường chỉ bị xây sát nhẹ. Từ đó, tôi tự thề với lòng mình sẽ không bao giờ uống rượu bia rồi lái xe nữa. Nếu hôm ấy vợ con hoặc người đi xe máy có mệnh hệ gì thì không biết cuộc đời tôi sẽ thế nào”, anh Hải nói.

Khoảng 19h15 phút, lực lượng chức năng kiểm tra đối với lái xe Đỗ Đức V, 39 tuổi, trú tại huyện Yên Mỹ, Hưng Yên, điều khiển xe ô tô con BKS 30E-432.xx. Lái xe V vi phạm nồng độ cồn. Bị phát hiện vi phạm, Đỗ Đức V liên tục gọi điện “cầu cứu” việc bị xử lý, không thoả đúng quy định để đo lượng cồn trong khí thở. V cứ ngậm ống thổi, thổi nhẹ hoặc không chịu thổi mặc cho CSGT yêu cầu, nhắc nhở nhiều lần. Sau khi thổi nhẹ hoặc ngậm để đầy, V lại cho rằng, ống thổi không chính xác, đề nghị được thay ống mới. Với quyết tâm xử lý nghiêm vi phạm, tổ công tác đã yêu cầu lái xe hợp tác để kiểm tra. Sau hơn 1 tiếng đồng hồ “quay”, đồng thời gọi điện nhờ xin “tha” không thành, lái xe Đỗ Đức V đã ký biên bản vi phạm.

Tiếp đó, khoảng 20 phút sau, lực lượng chức năng phát hiện lái xe Hồ Ngọc T, 34 tuổi ở Hồng Bàng, Hải Phòng điều khiển ô tô con BKS 30G - 138xx dương tính với ma túy. T cho biết, anh ta đi sinh nhật một người bạn xã hội ở 1 quán bar ở Hải Phòng. “Sau khi uống rượu say, tôi không biết bạn cho ăn gì, uống gì nữa”, lái xe T phân trần.

Trong hơn 1 giờ đồng hồ, lực lượng CSGT đã dùng kiểm tra gần chục xe container chạy đường dài, lái xe đều được yêu cầu đo nồng độ cồn và test ma túy. Nhiều lái xe rất đồng tình với cách làm của CSGT, vì đó là biện pháp để bảo đảm an toàn trên đường. “Nếu các anh CSGT làm mạnh, chúng tôi

ủng hộ, chứ không để dư luận kỳ thị với cánh lái xe tải, “xe công” đường dài, quy chụp cho chúng tôi là toàn sử dụng ma túy, là hung thần này nọ”, anh Nguyễn Mạnh Hùng, lái xe container biển số 92C 098.2x chia sẻ.

Kiểm tra, xử lý nghiêm để phòng ngừa tai nạn giao thông

Được biết, trên cao tốc Hà Nội – Hải Phòng, lực lượng

kiểm tra, bằng cách test nhanh ma túy, tổ công tác phát hiện lái xe dương tính với ma túy. Trước đó 30 phút, cũng tại Km10, tổ công tác cũng đã phát hiện trường hợp lái xe tên Nguyễn.T. D, (24 tuổi), trú tại huyện Văn Giang, tỉnh Hưng Yên điều khiển xe ô tô con biển số 89A- 149.xx dương tính với ma túy. Hiện vụ việc đang được Đội 2, Cục CSGT xử lý theo quy định.

Tại cao tốc Nội Bài – Lào Cai, lực lượng chức năng cũng liên tục phát hiện lái xe vi

phạm ma túy, tổ công tác phát hiện lái xe Nguyễn T. H., 29 tuổi, điều khiển ô tô con BKS 15A-385.XX, trú tại Quận Lê Chân, Hải Phòng dương tính với ma túy Cũng trong ngày 27-10, cũng trên tuyến cao tốc Hà Nội – Lào Cai, khoảng 9h35 tại km6, tổ công tác phát hiện tài xế Nguyễn V. T., 45 tuổi, trú tại TP Việt Trì (Phú Thọ) đang trực tiếp điều khiển ô tô con BKS 19A-083.XX mà trong cơ thể có chất ma túy.

Trung tá Phạm Văn Thái, Phó Đội trưởng đội 2 cho biết, tuyến cao tốc Hà Nội – Hải Phòng là tuyến giao thông huyết mạch nối liền 3 tỉnh Quảng Ninh – Hải Phòng – Hà Nội, rất nhiều phương tiện du lịch, xe khách tham gia giao thông nên đơn vị thường xuyên tăng cường TTKS xử lý các vi phạm phòng ngừa vi phạm. “Qua kiểm tra, chúng tôi phát hiện nhiều lái xe vi phạm các chất kích thích như: Ma túy, nồng độ cồn. Tổ công tác kiên quyết lập biên bản xử lý vi phạm là những hành vi hết sức nguy hiểm cho bản thân các lái xe và các phương tiện khác. Nếu xảy ra tai nạn trên cao tốc sẽ rất thảm khốc vì các phương tiện đều đi tốc độ cao” – Trung tá Phạm Văn Thái cho biết.

Theo Cục CSGT, đơn vị thường xuyên chỉ đạo lực lượng CSGT cả nước xử lý các vi phạm, đặc biệt là nồng độ cồn, ma túy theo Nghị định 100 nhằm phòng ngừa TNGT xảy ra. Nhờ đó, TNGT 10 tháng đầu năm 2020 đã giảm sâu cả 3 tiêu chí và cũng là kỳ giảm sâu nhất trong nhiều năm trở lại đây. Cụ thể, toàn quốc xảy ra 11.653 vụ tai nạn giao thông, làm chết 5.456 người, bị thương 8.630 người. So với 10 tháng năm 2019, giảm 2.598 vụ (18,23%), giảm 862 người chết (13,64%) và giảm 2.243 người bị thương (20,63%). ■

Theo Nghị định 100/2019/NĐ-CP xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực giao thông đường bộ và đường sắt, người điều khiển phương tiện là xe ô tô trong cơ thể có chất ma túy sẽ bị áp dụng biện pháp tước quyền sử dụng giấy phép lái xe từ 22 tháng đến 24 tháng. Mức phạt lái xe sử dụng ma túy là phạt tiền từ 30 - 40 triệu đồng.

Với những quy định mới của Nghị định 100, ngoài thực hiện xử lý nghiêm đối với các trường hợp tài xế vi phạm quy định pháp luật ATGT về nồng độ cồn, chất kích thích, CBCS CSGT còn thường xuyên nhắc nhở, tuyên truyền, hướng dẫn người điều khiển phương tiện giao thông lưu thông trên tuyến chấp hành nghiêm, tuân thủ thực hiện các quy định pháp luật về đảm bảo TTATGT.

CSGT kiểm tra nồng độ cồn với lái xe.

chức năng liên tục phát hiện, xử lý các vi phạm về nồng độ cồn, ma túy. Ngoài ra, CBCS Đội 2 còn phối hợp bắt giữ nhiều vụ vi phạm pháp luật. Mới đây nhất, 21h ngày 25-10, trong quá trình tuần tra kiểm soát trên tuyến tại Km10, cao tốc Hà Nội – Hải Phòng, tổ công tác của Đội tiến hành kiểm tra xe ô tô con 4 chỗ BKS: 30E-869.xx do tài xế Nguyễn T. H. (30 tuổi), thường trú tại quận Hồng Bàng, TP Hải Phòng. Qua

phạm ma túy, nồng độ cồn. Chỉ từ ngày 1-8 đến nay, qua công tác TTKS, đơn vị đã phát hiện, lập biên bản 13 trường hợp ma túy. Trong đó, có tới 9 tài xế xe con và 4 trường hợp tài xế xe tải.

Thượng tá Nguyễn Mạnh Thắng, Đội trưởng Đội TTKS đường bộ cao tốc số 1 cho biết, số lượng tài xế dương tính với chất ma túy thời gian gần đây có xu hướng gia tăng. Thậm chí có ngày phát hiện đến 2 trường hợp. Cụ thể, khoảng

NGỌC KHUÊ

Vào ngày 3-11, hàng triệu người Mỹ sẽ đi bộ đến các điểm bầu cử ở địa phương để bỏ phiếu bầu Tổng thống mới. Và buổi tối hôm đó, sau khi kết thúc các cuộc thăm dò, dân Mỹ sẽ ngồi trước màn hình tivi để theo dõi thông tin về bầu cử trên khắp cả nước. Trong những năm qua, người Mỹ đã quen với việc các đêm bầu cử của họ diễn ra như một chương trình trò chơi với những tiết lộ bất ngờ đến trước giờ đi ngủ (mặc dù có một vài ngoại lệ như cuộc bầu cử năm 2000). Trên thực tế, những thông tin kiểu này chưa bao giờ đơn giản hay dễ hiểu như khi chúng xuất hiện. Và năm nay lại đang hứa hẹn một đêm bầu cử không như cũ.

Kiểm phiếu lâu hơn bình thường

Các lá phiếu qua thư đặt ra một thách thức đối với những người làm công tác bầu cử, vì chúng phải được lấy ra khỏi phong bì theo cách thủ công và được xác minh là hợp lệ trước khi chúng có thể được đưa vào máy lập bảng để tính số phiếu. Mặc dù nhân viên bầu cử ở ít nhất 33 tiểu bang có thể bắt đầu xử lý phiếu bầu một tuần hoặc hơn trước ngày bầu cử, các cuộc kiểm phiếu này có thể chưa kết thúc vào đêm bầu cử tùy thuộc vào số người tham gia. Trong một nửa các tiểu bang đồng gồm cả "bang chiến trường" Pennsylvania và Wisconsin, quá trình xử lý không thể bắt đầu cho đến chính ngày bầu cử.

Ngoài ra, ở 22 tiểu bang (cộng với Washington D.C.), các lá phiếu qua thư có dấu bưu điện trước ngày bầu cử (hoặc trong một số trường hợp là ngày trước đó) vẫn có thể được tính ngay cả khi chúng đến muộn hơn vài ngày, kéo dài thêm quá trình kiểm phiếu.

Đương kim Tổng thống Mỹ Donald Trump và cựu Phó Tổng thống Joe Biden đã có hai cuộc tranh luận nảy lửa trước ngày bầu cử 3-11.
Ảnh: Getty

Bầu cử ở Mỹ

diễn ra như thế nào?

Điểm mấu chốt là bất kỳ tổng số phiếu bầu nào được báo cáo vào đêm bầu cử sẽ thậm chí còn không chính thức hơn so với thông thường.

Sự lựa chọn của cử tri

Không giống như các cuộc bầu cử khác của Mỹ, trong đó cử tri chọn trực tiếp người chiến thắng, hàng triệu phiếu bầu tổng thống sẽ không thực sự được bầu cho đương kim Tổng thống Donald Trump hoặc cựu Phó Tổng thống Joe Biden. Thay vào đó, họ sẽ tính vào một cuộc kiểm phiếu trên toàn tiểu bang để chọn ra phiếu của các đại cử tri. Tổng cộng có 538 phiếu đại cử tri trên toàn quốc và cần ít nhất 270 phiếu đại cử tri để giành chiến thắng. Ngoại trừ hai tiểu bang (Maine và Nebraska), còn lại ứng cử viên có số phiếu phổ thông nhiều nhất trên toàn tiểu bang sẽ nhận được toàn bộ phiếu đại cử tri của tiểu bang đó. Điều này khiến cho về mặt lý thuyết một ứng cử viên chỉ cần giành được 142/538 phiếu đại cử tri ở 11 bang có nhiều đại cử tri nhất

là đã có thể trúng cử (28/55 ở California, 18/34 ở Texas, 16/31 ở New York, 14/27 ở Florida, 11/21 ở Illinois, 11/21 ở Pennsylvania, 11/20 ở Ohio, 9/17 ở Michigan, 8/15 ở Georgia, 8/15 ở Bắc Carolina và 8/15 ở New Jersey - Tổng số phiếu đại cử tri ở 11 bang này là 271/538 phiếu, đủ để trở thành Tổng thống). Riêng hai bang Maine và Nebraska thì khác hoàn toàn: Người chiến thắng trong cuộc bỏ phiếu phổ thông trên toàn tiểu bang nhận được hai trong số các phiếu đại cử tri và người chiến thắng ở mỗi khu vực Hạ viện nhận được một phiếu đại cử tri. Đó là lý do tại sao đảng Dân chủ năm nay đang nhắm mục tiêu vào quận 2 của Nebraska còn đảng Cộng hòa để mắt đến quận 2 của Maine. Cả hai đảng đều hy vọng sẽ rút được lá phiếu đại cử tri quý giá ra khỏi trạng thái có khả năng đi ngược lại.

Dấu mốc ngày 14-12

Theo luật liên bang, mỗi tiểu bang sẽ có thời hạn cho đến 8-12 để giải quyết mọi

tranh cãi hoặc tranh chấp liên quan đến việc phân bổ nhóm đại cử tri theo luật tiểu bang của mình. Điều đó có hiệu quả mang lại cho các bang hơn một tháng sau ngày bầu cử để giải quyết mọi thách thức đối với số phiếu phổ thông, xác nhận kết quả và trao phiếu đại cử tri cho người chiến thắng. Nếu họ làm như vậy trước ngày này, Quốc hội nhất định phải tôn trọng kết quả. (Phán quyết năm 2000 của Tòa án Tối cao Mỹ trong vụ ông George W.Bush kiện đối thủ Al Gore liên quan đến việc liệu bang Florida có áp dụng đúng các quy tắc kiểm phiếu lại của riêng mình hay không và liệu những quy tắc đó có vi phạm bảo đảm bảo vệ bình đẳng của Hiến pháp hay không). Khi đó, Tòa Florida yêu cầu kiểm đếm lại phiếu bầu nhưng Tòa tối cao liên bang đã ra phán quyết cấm việc này. Điều đó giúp ông George W.Bush giành trọn 29 phiếu đại cử tri của bang Florida, nâng tổng số phiếu đại cử tri của ông lên 271 phiếu - hơn đúng 1 phiếu so với yêu cầu. Ông Al Gore lúc đó đã giành được 266

phiếu đại cử tri và có nhiều hơn số phiếu phổ thông so với đối thủ.

Thông thường, các đại cử tri sẽ nhóm họp tại các bang tương ứng của họ vào ngày 14-12 (theo quy định là thứ 2 sau ngày thứ 4 thứ 2 trong tháng 12) và chính thức bỏ phiếu bầu Tổng thống và Phó Tổng thống. Hiến pháp nghiêm cấm họ gặp gỡ nhau như một nhóm trên toàn quốc. Các đại cử tri phải bỏ phiếu cho các ứng cử viên có tên mà họ được bầu. Trên thực tế, 32 tiểu bang (cộng với Washington D.C.) có luật nhằm ràng buộc các đại cử tri với các ứng cử viên của họ. Nhưng những người được gọi là "đại cử tri thiếu đức tin" đôi khi đã phá vỡ cam kết, mặc dù không bao giờ đủ để thực sự xoay chuyển tình thế. Ví dụ, vào năm 2016, 5 đại cử tri đảng Dân chủ đã bỏ phiếu cho những người khác ngoài cựu Ngoại trưởng Hillary Clinton và 2 đại cử tri đảng Cộng hòa đã bỏ phiếu cho những người không phải ông Donald Trump. Trong bất kỳ trường hợp nào, lá phiếu của đại cử tri phải được chuyển cho

Chủ tịch Thượng viện và một số quan chức khác trước ngày 23-12 (ngày thứ Tư của tuần thứ 4 trong tháng 12).

Trong tổng số 50 bang của Mỹ, mỗi bang sẽ được trao một số đại cử tri nhất định, phân bố dựa trên quy mô dân số của mỗi bang, tương ứng số ghế trong Hạ viện và Thượng viện Mỹ. Ví dụ như bang California là bang có dân số lớn nhất, có 55 đại cử tri. Ngược lại, Delaware, bang có dân số nhỏ nhất, chỉ có 3 đại cử tri. Hiện Hạ viện Mỹ bao gồm 435 ghế, Thượng viện gồm 100 ghế. Riêng Quận Columbia không có đại diện tại Quốc hội nhưng được bầu 3 đại cử tri. Như vậy, tổng số đại cử tri tương ứng sẽ là 538.

Vai trò của Quốc hội

Quốc hội thứ 117 của Mỹ sẽ tuyên thệ nhậm chức vào ngày 3-1-2021. Ba ngày sau, một phiên họp chung chính thức mở để kiểm tra các lá phiếu của đại cử tri, kiểm đếm và tuyên bố người chiến thắng. Chỉ khi đó Tổng thống mới chính thức được "bầu chọn". Bất kỳ cặp

nào gồm một Thượng nghị sĩ và một đại diện đều có thể phản đối bất kỳ phiếu bầu nào nếu họ thấy không thỏa đáng hay không đúng luật. Chẳng hạn, sau cuộc bầu cử năm 2004, Hạ nghị sĩ Stephanie Tubbs Jones thuộc đảng Dân chủ ở bang Ohio và Thượng nghị sĩ Barbara Boxer thuộc đảng Dân chủ ở California đã đệ đơn phản đối về 20 phiếu đại cử tri ở Ohio, cáo buộc "có nhiều bất thường về bầu cử nghiêm trọng" ở tiểu bang đó. Nhưng để duy trì sự phản đối như vậy, cả hai viện phải bỏ phiếu (riêng). Trong trường hợp ở bang Ohio, lưỡng viện Mỹ đã đều từ chối thử thách này.

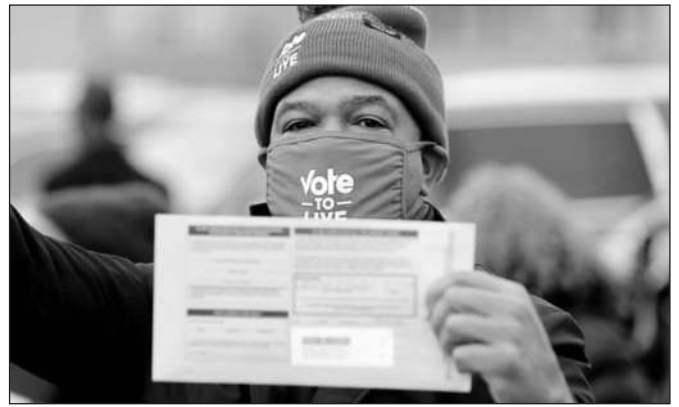
Mỗi tiểu bang phải nộp một bộ phiếu đại cử tri cho Quốc hội và đó là điều thường xảy ra. Sau cuộc bầu cử tranh chấp Hayes-Tilden năm 1876, trong đó 3 tiểu bang đệ trình hai bộ phiếu đại cử tri mâu thuẫn nhau, Quốc hội đã thông qua Đạo luật về số cử tri để cố gắng thiết lập các quy tắc trong trường hợp việc này bị tái diễn. Theo luật đó, nếu hai bộ phiếu xung đột được đệ trình (giả sử,

một bộ của cơ quan lập pháp do Đảng Cộng hòa điều hành và một bộ do Thống đốc đảng Dân chủ) - và Hạ viện và Thượng viện không thể thống nhất bộ nào là bộ hợp pháp, thì các phiếu đại cử tri được chứng nhận bởi bang Thống đốc được cho là sẽ thắng thế. (Thậm chí còn có thể xảy ra những điều kỳ lạ: Năm 1960, Thống đốc Hawaii lần đầu tiên chứng nhận các đại cử tri của Phó Tổng thống Richard Nixon, nhưng sau một cuộc kiểm phiếu, các đại cử tri lại nghiêng về Thượng nghị sĩ John F. Kennedy. Cả hai nhóm đại cử tri đã họp và bỏ phiếu cho ứng cử viên cam kết của họ; khi đến thời điểm Quốc hội quyết định bên nào là hợp pháp, ông Richard Nixon tự nguyện rút lui.)

Trong trường hợp kiểm phiếu theo nghi thức thường diễn ra suôn sẻ trong năm nay, Phó Tổng thống Mike Pence sau đó sẽ thông báo liệu ông và Tổng thống Donald Trump có tiếp tục công việc của họ trong 4 năm nữa hay là ứng viên Tổng thống Joe Biden và Kamala Harris sẽ thay thế.■

Cử tri xếp hàng đi bỏ phiếu trực tiếp ở St Petersburg, Florida. Ảnh: EPA.

Do ảnh hưởng của đại dịch COVID-19, nhiều cử tri Mỹ đã lựa chọn cách bầu cử qua thư. Ảnh: Getty

Nhân viên tại cơ quan bầu cử ở hạt Dade-Miami đang chuyển các lá phiếu bầu cử qua thư lên xe tải của Bưu điện Mỹ. Ảnh: Getty

Hiện đã có hàng chục triệu cử tri Mỹ đi bầu cử sớm.

Ản họa từ những clip "rác" tràn lan trên mạng

PHONG ANH

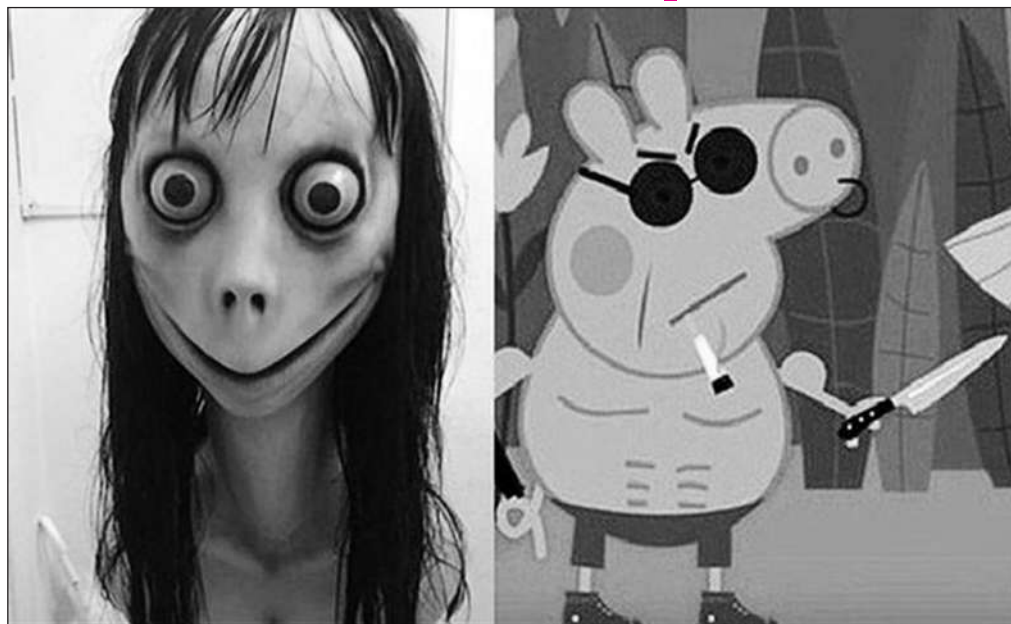
Những video ăn sâu bọ sống, phá hoại đồ đạc, đốt xe, thử thách làm chó, nhạo báng, vu khống, cách thắt cổ mà vẫn thở hay nuốt những đồ vật mà không sao... xuất hiện ngày càng nhiều trên mạng xã hội. Chủ nhân của những clip nhằm nhĩ ấy vì lợi nhuận, vì câu view mà bất chấp những hệ lụy gây hậu quả khôn lường tới trẻ em.

Bất chấp để câu view

Mạng Internet ngày càng phát triển, smartphone lại càng không còn xa lạ, để làm ra một clip sau đó chia sẻ lên mạng xã hội ngày càng dễ dàng. Trào lưu này đã có từ khá lâu ở nước ngoài, tuy nhiên chỉ mới du nhập về Việt Nam đã được đón nhận mạnh mẽ. Đặc biệt, khi mà Youtube, trang web chia sẻ video lớn nhất thế giới, trả tiền cho các nhà làm video thông qua các quảng cáo hiển thị trên video chia sẻ lên Youtube, càng khiến nhiều người tự thực hiện để kiếm thêm thu nhập.

Bên cạnh những video được đầu tư kỹ lưỡng về hình ảnh, âm thanh và nội dung thì vẫn có những sản phẩm có nội dung nhằm nhĩ, thậm chí điên rồ và đặc biệt nguy hiểm với trẻ em. Các video này được đăng tải trên Youtube với mục đích gọi trẻ tò mò của người xem và thu hút càng nhiều lượt xem càng tốt.

Một số kênh đã lợi dụng, lồng ghép các cảnh hở hang, nội dung kỳ lạ, hướng dẫn các bé làm những việc điên

Quái vật Momo và Peppa Pig trên Youtube.

rồ như thắt cổ mà vẫn thở, hay cách nuốt các đồ vật mà không sao. Các clip này được gắn từ khoá, gợi ý hết sức chuyên nghiệp, chính vì thế chúng đạt được lượt người xem khổng lồ.

Không chỉ tràn lan các clip hướng dẫn làm những việc kì quái, mạng xã hội còn xuất hiện rất nhiều video "thử thách" để kiểm tra sức chịu đựng của con người, tuy nhiên đó thực sự là những thử thách hết sức điên rồ và vô nghĩa. Chẳng hạn như với video "Thử thách 24h làm heo", một bạn trẻ đã... chui vào chuồng lợn 24h, thực hiện những hành động, cách sống của một chú lợn trong 24h, rồi quay lại clip, sau đó đăng tải lên Youtube. Clip này thu hút tới 16.000 lượt xem.

Tương tự là các thử thách như "Thử thách 24h làm chó", nguy hiểm hơn là "Thử thách 24h sống trong quan tài", "Thử thách 24h sống trong nhà dưới đất", "Thử thách bơi trên sông bằng túi nilon", khủng khiếp

hơn là "Thử thách uống dung dịch vệ sinh phụ nữ". Cụ thể, có đoạn clip với tiêu đề "Uống nước nhà vệ sinh ngon như nước lọc", trong đó có quay cảnh nước từ bồn cầu nhà vệ sinh vào ly, sau đó người trong video tham gia chơi để xem ai là người phải uống nước cốc nước đó. Điều đáng nói là đoạn clip kì quặc thu hút tới 160.000 người xem.

Trong hàng trăm nghìn lượt người xem ấy, chắc chắn có không ít trẻ em. Với tâm lý còn non nớt, đang phát triển và hoàn thiện, ai sẽ đảm bảo các em không làm theo những clip thử thách điên rồ, vô bổ đó.

Hậu quả nhãn tiền

Những ngày qua, các bậc phụ huynh không khỏi lo lắng khi xảy ra các vụ việc trẻ em đã tử vong, bị thương vì làm theo hướng dẫn trong clip. Đó là trường hợp của một bé gái mới 5 tuổi vừa xem xong video hướng dẫn trò thắt cổ trên youtube. Chỉ

vì tò mò mà bé đã lấy chiếc khăn voan có sẵn trong nhà... và bắt chước. Trước đó, tháng 11-2019, bé trai 7 tuổi ở huyện Nhà Bè, TP. Hồ Chí Minh đã làm theo trò "thắt cổ nhưng vẫn thở được" trên mạng xã hội. Khi gia đình phát hiện ra bé thì toàn thân bé tím ngắt, rất may mắn bé đã được các bác sỹ can thiệp kịp thời và không mất mạng. Chị P.L mẹ của bé cho hay: "Khi tỉnh lại bé kể rằng mình học theo trò ảo thuật trên YouTube, trong đó họ hướng dẫn cách thắt cổ mà vẫn sống nên đã làm theo. Cháu còn nói là làm thử mà không hề sợ, và khi làm thành công sẽ được các bạn ở lớp rất thân thiện".

Qua tìm hiểu, clip hướng dẫn thắt cổ mà vẫn thở còn dạy các bé làm siêu nhân một cách điên rồ. Thực tế tế có nhiều bé bắt chước hành động của "siêu nhân nhện" nên đã đập tay thật mạnh vào kính dẫn tới đứt mạch máu. Còn tại Hà Nội, cách đây ít ngày, tại Bệnh viện

Hữu nghị Việt Đức đã tiếp nhận cháu M.Đ (15 tuổi, quê Hải Dương) trong tình trạng đa chấn thương do chế thuốc nổ theo video hướng dẫn trên YouTube. Bác sĩ điều trị cho cháu M.Đ cho biết: "Tôi có hỏi cháu là có biết thuốc nổ rất nguy hiểm ko? Cháu nói là không biết, thấy họ hướng dẫn làm thì làm, làm theo đúng hướng dẫn mà vẫn nổ. Thực sự đây là hành động vô cùng nguy hiểm, cha mẹ cần kiểm soát những thứ con mình xem trên mạng. Tốt nhất là hạn chế cho các cháu xem các video trên mạng".

Một việc mới nhất xảy ra vào ngày 30-10, bé trai mới 9 tuổi (huyện Cẩm Khê, Phú Thọ) đã phải nhập viện trong tình trạng đau bụng, ho nhiều vì nuốt phải di vật là một chiếc bấm móng tay, gây tổn thương dạ dày. Người nhà cháu bé cho biết cháu rất thích xem các clip trên YouTube, các clip cháu xem thường là hướng dẫn làm các đồ chơi, hướng dẫn chơi những trò mạo hiểm. Chuyện đáng tiếc này xảy ra là do cháu xem clip trên YouTube và làm theo.

Các bác sĩ tại Trung tâm Y tế huyện Cẩm Khê cho hay, trước đó, đơn vị liên tục tiếp nhận các trường hợp bệnh nhi học dị vật sinh hoạt như đồng xu, đồ chơi, cúc áo... Một số trường hợp trẻ nuốt phải các vật sắc nhọn như đinh vít, dây xích... đe dọa gây thủng thực quản. Những trường hợp này đều được gia đình cho cầm đồ để chơi nhưng không có người lớn giám sát.

Trước đây, cộng đồng mạng đã từng dậy sóng khi trên YouTube xuất hiện nhiều video mang tên "Thử thách Momo" (Momo challenge) có nội dung độc hại, hướng dẫn trẻ em tự sát. Theo đó, khi trẻ em xem video trên kênh này có thể liên lạc với Momo - một phụ nữ có hình dáng quái dị với đầu người, mình gà, tóc đen, mắt lồi. Nhân vật này đã điều khiển trẻ thực hiện những thử thách đáng sợ, kết thúc bằng việc tự sát.

Bác sĩ Lê Thị Thanh Thu, chuyên khoa 2, Trưởng khoa Bán cấp tính nam, Bệnh viện Tâm thần TW1, cho biết: "Ở lứa tuổi chưa có được sự nhận thức rõ rệt, các con dễ dàng học và bắt chước theo những trò đại đột, phản cảm và có hại cho sức khỏe, dẫn tới nhiều ảnh hưởng tiêu cực tới tâm lý và sự phát triển. Theo tôi, tất cả các clip phản cảm đó cần phải có sự kiểm soát chặt chẽ của an ninh mạng. Ngoài ra, trách nhiệm lớn nhất là thuộc về chính gia đình của các con. Để các con không phải tiếp xúc với những video như vậy thì trước tiên gia đình cần phải có biện pháp quản lý và giám sát. Đối với những trường hợp học theo các video trên YouTube, các em chắc chắn đã xem đi xem lại nhiều lần và cảm thấy thích thú với nội dung có trong video đó. Thậm chí, có những em còn thành lập những hội nhóm có cùng sở thích rồi bàn bạc nhau cùng thực hiện. Trong trường hợp gia đình có con bị nghiện xem những clip phản cảm thì cần phải đưa con đến gặp các bác sĩ chuyên khoa tâm thần để được tư vấn và có phương pháp giúp đỡ kịp thời. Nếu các em xem những clip như thế trong một thời gian dài thì lâu dần sẽ trở thành bệnh lý và bắt buộc phải đi cai "nghiện". Tuy nhiên điều đặc biệt là việc "cai nghiện" này sẽ không có thuốc cai mà chỉ có cách là cách ly bệnh nhân với môi trường (trong trường hợp này là các thiết bị kết nối Internet như smartphone, máy tính - pv). Sau khi "cai nghiện" trở về thì phải có sự giám sát chặt chẽ của gia đình để các em không bị "tái nghiện". Vì đang ở lứa tuổi có nhiều thay đổi về tâm sinh lý nên các con cần phải có sự quan tâm sâu sắc của thầy cô, nhà trường và đặc biệt là gia đình".

Cháu bé tại Phú Thọ nuốt phải bấm móng tay sau khi học theo trên mạng xã hội.

Cháu bé tại TP Hồ Chí Minh may mắn thoát chết sau khi tập phương pháp "thắt cổ mà vẫn thở" trên Youtube.

Với những hình ảnh phản cảm, nội dung sai lệch, vô bổ và nhảm nhí này sẽ gây ảnh hưởng tiêu cực đến trẻ nhỏ và không thể chấp nhận được. Việc trẻ em xem các video này sẽ ảnh hưởng đến quá trình phát triển tư duy, sẽ có những suy nghĩ, tư tưởng lệch lạc dẫn đến hậu quả khôn lường.

Nhà Xã hội học Trịnh Hoà Bình cho rằng từ thực tế này cần ra câu chuyện, thay vì những clip nhảm nhí ở trên mạng thì những người yêu quý trẻ em, những người quan tâm đến sự nghiệp giáo dục trẻ em nên gia tăng thêm những thông tin bổ ích chính trên mạng. Thay vì những lớp giáo dục chính thống, giáo điều, những chương trình cứng nhắc thì hãy tạo ra nhiều chương trình ý nghĩa, gần gũi. Bên cạnh đó thì nhà chức trách phải dùng "kính chiếu yêu" để giảm lược những clip "đen", những clip xấu có thể đầu độc giới trẻ. Ngoài ra phải tranh thủ tối đa chính cộng đồng mạng để tuyên truyền, giáo dục tới nhận thức của lớp trẻ.

Mới đây, một động thái của YouTube Việt Nam được coi là tích cực. Họ sẽ có cơ chế xử lý dựa trên cộng đồng, nếu video/kênh video ảnh hưởng đến cộng đồng. YouTube sẽ xem xét gỡ bỏ, thực tế đã có một vài video bị cảnh báo quá nhiều và bị xoá.■

Nam Phi:

Mafia taxi khiến hàng trăm người thiệt mạng

NGUYỄN LAI

Các vụ cướp và thanh toán nhau tảo tẩu thường xuyên xảy ra tại Nam Phi, gồm các vụ cướp có vũ trang, cướp xe hơi, thanh toán đối thủ và trốn lộn... Theo số liệu thống kê, trong năm ngoái đã xảy ra 16.717 vụ cướp ô tô, taxi, con số cao nhất được ghi nhận trong 10 năm qua. Trong khi đó, tỷ lệ giết người tại Nam Phi đã tăng lên 52 vụ/ngày.

Một vụ thanh toán nhau vì tranh giành khách.

Một tuần có 10 người bị hại

Chiếc xe khách đang đi trên con đường yên tĩnh ở nông thôn miền Đông Nam Phi mới đây thì những kẻ lạ mặt đột ngột xuất hiện chặn đường rồi nổ súng, khiến 11 người thiệt mạng và 4 người khác bị thương nặng. Các nạn nhân đều là lái xe cho một hiệp hội xe khách ở Johannesburg. Cuộc phục kích diễn ra khi các lái xe đang trên đường trở về từ đám tang của một đồng nghiệp ở tỉnh KwaZulu Natal. Tướng Vishnu Naidoo, phát ngôn viên Cảnh sát quốc gia Nam Phi cho hay, vụ việc mới nhất này phản ánh cuộc cạnh tranh khốc liệt của các hãng taxi kéo dài hàng thập kỷ qua, cướp đi mạng sống của hàng trăm người.

Cuộc tấn công mới đây diễn ra tại tỉnh KwaZulu-Natal, nơi mà cơ sở dữ liệu xác định là "điểm nóng" về vụ giết người liên quan đến giới chính trị và taxi của Nam Phi. Các nạn nhân thuộc Hiệp hội Taxi Ivory Park, có trụ sở tại khu vực Midrand của Johannesburg.

Tháng 5-2019, chỉ trong 1 ngày cuối tuần đã có 10 lái xe taxi bị giết ở Cape Town. "Các nhóm lớn trong lĩnh vực vận tải taxi này bắt đầu hoạt động giống như mafia, khi mà người ta bảo vệ hay mở rộng hoạt động kinh doanh bằng biện pháp sử dụng bạo lực", Mark Shaw, Giám đốc Sáng kiến toàn cầu chống tội phạm có tổ chức xuyên quốc gia và là tác giả một cuốn sách gần đây về các hiệp hội ở Nam Phi đánh giá. Chuyên gia này phân tích thêm, các tuyến đường sinh lợi nhất là đường dài, chẳng hạn như tuyến nối Johannesburg với Kwa-Zulu Natal, đó là lý do tại sao tuyến này có quá nhiều xung đột.

Một hình ảnh được chia sẻ trên Twitter mới đây cho thấy, chiếc xe khách nhỏ bị dính tới 250 vết đạn. Theo thống kê của Hội đồng Taxi Quốc gia Nam Phi gọi tắt là Santaco, hiện trên toàn quốc có hơn 200.000 xe taxi nhỏ hoạt động, vận chuyển khoảng 15 triệu hành khách/ngày. Chiếm gần 2/3 tổng lượng khách vận chuyển, các hiệp hội taxi có

doanh thu hàng năm ước tính hơn 1,2 tỷ USD. Ở nhiều nơi trên đất nước Nam Phi, xe khách nhỏ là lựa chọn khả thi duy nhất, vì chúng phục vụ các tuyến không có xe buýt hay tàu hỏa. Với người dân sống ở ngoài khu vực thành thị, taxi cũng là công việc và nguồn thu nhập chính. Tuy nhiên, kể từ khi thành lập vào những năm 1980, ngành taxi chở khách loại nhỏ của Nam Phi đã bị chi phối phần lớn bởi bạo lực, có liên quan tới cả các vụ ám sát chính trị và các hình thức tội phạm có tổ chức khác.

Cạnh tranh khốc liệt vì thừa nhà cung cấp dịch vụ

Ngành taxi ở Nam Phi ra đời vào năm 1987, khi chính quyền phân biệt chủng tộc bãi bỏ giao thông công cộng. Cuối những năm đó, những chiếc xe khách 16 chỗ ngồi, được gọi là "combis", có mặt ở khắp nơi, đặc biệt là ở các thị trấn và vùng nông thôn do người da màu thành lập. Xung đột trên các tuyến đường trở nên trầm trọng hơn do sự nổi lên của bạo lực giáo phái sau khi chủ nghĩa

Apartheid chính thức chấm dứt vào năm 1990. "Ngành công nghiệp giao thông vận tải có khả năng vận chuyển hàng triệu người và mang lại sự thịnh vượng cho cộng đồng người da đen. Ở các thị trấn nhỏ, đây rõ ràng là nguồn tài nguyên mà nhiều người muốn khai thác nhưng dường như bạo lực nằm trong gene của nó", chuyên gia Mark Shaw nói.

Theo Assassination Witness, một cơ sở dữ liệu do ông Mark Shaw và các nhà nghiên cứu khác điều hành, trong tất cả các vụ ám sát ở Nam Phi từ năm 2000 đến năm 2018, 43% có liên quan đến ngành công nghiệp taxi. Kể từ năm 2001 đến nay, tỷ lệ này liên tục chiếm khoảng một nửa tổng số vụ ám sát hàng năm. Các chuyên gia cho rằng, các cuộc xung đột dai dẳng là do dư thừa nhà cung cấp dịch vụ taxi cùng với thiếu giám sát của Chính phủ. Cảnh sát Nam Phi đã thông báo "kế hoạch hành động 72 giờ" liên quan đến một số đơn vị chuyên trách để điều tra vụ tấn công, tuy nhiên đến nay chưa có vụ bắt giữ nào xảy ra. ■

VĂN HÙNG

Theo nền tảng chuyên về dịch vụ cưới hỏi Meituan, trong mùa cao điểm kết hôn ở Trung Quốc diễn ra vào mùa thu năm nay, từ khóa tìm kiếm các studio chấp nhận thực hiện ảnh cưới chỉ có mình cô dâu tăng 23% so với cùng kỳ năm ngoái. Dịch vụ này có mức giá từ 500-2.000 NDT (75-298 USD), thấp hơn nhiều so với ảnh cưới truyền thống có đầy đủ cặp uyên ương.

"Không yêu đương, không kết hôn"

Theo China Statistical Yearbook 2019, tính đến tháng 12-2019, Trung Quốc có khoảng 120 triệu người trên 15 tuổi chưa kết hôn. Ngoài ra, số liệu mới nhất của Bộ Dân chính Trung Quốc cũng cho thấy, tỷ lệ kết hôn có xu hướng giảm từ năm 2013. Năm ngoái, khoảng 9,2 triệu cặp đôi đăng ký kết hôn, giảm 8,5% so với năm 2018. Sự phổ biến của xu hướng "không yêu đương, không kết hôn" tại nước này đã thúc đẩy ngành công nghiệp "dành cho một người", với hàng loạt các sản phẩm, dịch vụ nhắm tới khách hàng độc thân. Điển hình là các suất ăn đơn, phòng karaoke đơn, hoạt động dùng bữa cùng gấu bông...

Theo Hou Hongbin, nhà hoạt động nữ quyền người Quảng Châu (Trung Quốc), chính sách dân số và quan niệm "trọng nam khinh nữ" là hai trong nhiều nguyên nhân dẫn đến sự suy giảm tỷ lệ kết hôn tại đất nước tỷ dân. Bên cạnh đó, một lý do khác chính là sự độc lập, tự chủ của phụ nữ hiện đại. "Thời xưa, không phụ nữ nào dám khẳng định: 'Tôi không muốn lấy chồng'. Giờ đây, câu nói trên đã trở nên phổ biến hơn rất nhiều dù không phải cô gái nào cũng 'nói là làm'", Hou giải thích.

Không chỉ phụ nữ Trung

Tang Yunuo chụp ảnh cưới một người tại một studio chuyên nghiệp ở Cáp Nhĩ Tân. Ảnh: China Daily

Châu Á:

Ngày càng nhiều người trẻ ngại kết hôn

Quốc, các cô gái ở Nhật Bản cũng đi theo trào lưu chụp ảnh cưới một mình này. Thậm chí, có người bước xa hơn, tự làm đám cưới mà không có chú rể.

Giữa những năm 1990, chỉ 1/20 phụ nữ Nhật tới 50 tuổi vẫn chưa kết hôn, nhưng vào năm 2015, con số này là 1/7. Với phụ nữ từ 35 tới 39 tuổi, tỷ lệ này còn cao hơn, gần 25% chưa bao giờ kết hôn, so với 10% của hai thập niên trước.

Đại diện cho một hình thức giải phóng

Anh Masayuki Kado, 39 tuổi, đã trải qua 10 lần tìm cô dâu thông qua dịch vụ mai mối nhưng không được. Anh Kado thậm chí còn học qua lớp đào tạo chú rể nhưng vẫn không tìm được vợ vì "không ai xung quanh muốn lấy chồng". Anh Kado chia sẻ: "Phụ nữ Nhật Bản giờ đây không còn muốn lấy chồng nữa. Nhưng tôi vẫn muốn đi làm về có người đợi ở cửa và

nói: Chào anh yêu".

Một xu hướng mới đây đã xuất hiện tại xã hội Nhật Bản đó là có rất nhiều phụ nữ độc thân ở Nhật Bản nuôi chó mèo. Họ không muốn lập gia đình mà thường nuôi chó, làm bạn với chó để không cảm thấy cô đơn. Họ thoải mái khi ở bên cạnh chúng hơn là tìm kiếm một người bạn trai.

Dù chính quyền ở các địa phương đã tìm mọi cách, khởi động nhiều chiến dịch khuyến khích người dân kết hôn và sinh con. "Chúng tôi đang nỗ lực thúc đẩy ý định kết hôn của mọi người", đó là quảng cáo về một tour du lịch mai mối và hội thảo dành cho người độc thân do chính quyền Tokyo tài trợ.

Tuy nhiên, ngày nay, càng có nhiều phụ nữ Nhật Bản, những người bị truyền thống trói buộc trong các mối quan hệ, coi việc độc thân là đại diện cho một hình thức giải phóng. "Khi lấy chồng, họ phải hy sinh nhiều thứ. Họ phải từ bỏ tự do và độc lập",

Mari Miura, giáo sư môn khoa học chính trị, Đại học Sophia, Tokyo nói.

Ngày nay, phụ nữ Nhật Bản không cần lấy chồng để có chỗ dựa về kinh tế. Miki Matsui, 49 tuổi, giám đốc một nhà xuất bản ở Tokyo, cho hay một trong những lý do chính để phụ nữ kết hôn là đảm bảo tài chính ổn định. Tuy nhiên, với công việc hiện tại, cô không cần lo lắng về việc mình sẽ thiếu tiền bạc nên không có lý do gì để cô phải "tự dồn mình vào góc tường và lấy chồng vì lý do tài chính".

Đối với một số phụ nữ độc thân, những người bạn đã lấy chồng, cuộc sống vô cùng bận rộn, xoay quanh nhà cửa với con cái cũng là "tâm

giương" khiến họ e ngại. Shigeo Shirota, 48 tuổi, làm quản trị viên một trường mầm non, sống trong căn hộ chung cư tự mua, cho biết nhiều người bạn của mình sau khi lấy chồng chỉ ở nhà chăm con, không được chồng giúp đỡ nhiều.

"T h â t không công bằng với phụ nữ khi họ bị mắc kẹt trong nhà với công việc nội trợ. Họ hạnh phúc khi ở bên con, nhưng một số thấy chồng như những đứa trẻ to xác, mãi không chịu lớn. Họ không muốn chăm sóc chồng kiểu đó", cô nói.

Độc thân khiến Shirota thành thạo đi du lịch, theo đuổi sở thích cá nhân. Cô đăng ký các lớp học làm đồ trang sức và học nhảy. Vào hè năm ngoái, cô từng đi thi nhảy và đưa mẹ du lịch Trung Quốc. Vài năm trước, cô tận hưởng chuyến du lịch trên du thuyền hạng sang Nữ hoàng Elizabeth. "Chúng tôi không cần dựa vào đàn ông nữa", Shirota nói. ■

ĐỨC CƯƠNG

Để đổi mới việc vận động quần chúng tham gia phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc, những năm gần đây, Công an huyện Đất Đỏ, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu, đã ứng dụng công nghệ thông tin vào trong công việc khi lập Fanpage Facebook "Trang thông tin huyện Đất Đỏ" và các trang Zalo "Kết nối toàn dân - Bình yên cuộc sống", Official Account "Công an huyện Đất Đỏ" để người dân và cơ quan Công an có thể trực tiếp trao đổi thông tin. Qua các kênh này, Công an huyện đã tiếp nhận và giải quyết tin báo tội phạm trong thời gian nhanh nhất...

Công an huyện Đất Đỏ bàn phương án đấu tranh, triệt phá các băng nhóm tội phạm.

Chuyện ứng dụng 4.0 ở Công an huyện Đất Đỏ

1. Đầu tháng 7-2020, một số người dân ở thị trấn Đất Đỏ và Phước Hải thông qua mạng Zalo Official Account "Công an huyện Đất Đỏ" trình báo về việc họ liên tục bị hai đối tượng giả khách vào ăn hủ tít hoặc mua hàng tiêu dùng rồi thừa cơ hội tiếp cận giật dây chuyền, bông tai, điện thoại của người bán hàng. Nhận thông tin, Thượng tá Nguyễn Quyền, Trưởng Công an huyện, lập tức cử các trinh sát Đội Cảnh sát điều tra tội phạm về trật tự xã hội xuống ngay địa bàn.

Từ thông tin người dân cung cấp, cùng với hình ảnh trích xuất camera an ninh, thông tin về các đối tượng được đưa lên trang Zalo "Kết nối toàn dân - Bình yên cuộc sống". Chưa đầy hai ngày kể từ khi đăng thông tin, đã có hàng trăm phản hồi từ nhân dân, trong đó đa số khẳng định hình ảnh mà camera an ninh ghi được chính là hai đối tượng đã ra tay cướp giật tài sản của họ.

Từ những thông tin đó, Công an huyện Đất Đỏ đã tăng cường thêm nhiều tổ công tác tuần tra, kiểm soát trên các cung đường, đồng

thời rà soát tất cả các điểm nóng trên địa bàn. Đến chiều ngày 5-7-2020, phát hiện hai thanh niên điều khiển xe mô tô có hình dáng giống hình ảnh camera an ninh ghi lại đang áp sát một người phụ nữ bán tạp hóa định giật sợi dây chuyền vàng trên cổ thì các trinh sát ập đến tóm gọn. Tại cơ quan Công an, hai đối tượng khai tên Lê Văn Thành, 26 tuổi và Cao Văn Dương, 22 tuổi, cùng ngụ tại huyện Long Đất, nhưng cả hai đều cho rằng mình chỉ đi mua đồ dùng cá nhân chứ không cướp tài sản. Chỉ đến khi các điều tra viên đưa ra bằng ghi hình từ camera an ninh, đồng thời một số bị hại cũng đến xác nhận thì Thành và Dương mới chịu nhận tội.

Mới đây, giữa tháng 10-2020, một số bà con ở xã Long Tân, qua trang Zalo "Công an huyện Đất Đỏ" đã thông báo về tình trạng sử dụng trái phép chất ma túy gây mất an ninh trật tự trên địa bàn. Nhận thông tin, Công an huyện Đất Đỏ đã cử

một tổ trình sát tiếp cận địa bàn nắm tình hình. Sau hai ngày triển khai các biện pháp nghiệp vụ, tổ trình sát đã thu được thông tin hầu hết các con nghiện đều lén lút gập gờ hai đối tượng Lê Trung Tứ, sinh năm 1997 và Nguyễn Chí Hào, sinh năm 1999, cùng ngụ xã Long Tân nên đã bí mật theo dõi. Đến 23h ngày 2-10-2020, khi hai đối tượng vừa điều khiển xe mô tô rời khỏi nhà, các trinh sát lập tức áp sát, yêu cầu cho xe dừng lại để thực hiện kiểm tra hành chính. Tại thời điểm kiểm tra, trinh sát thu giữ trong cốp xe của Hào và Tứ cất giấu 0,16gam ma túy tổng hợp dạng đá. Với tang chứng, vật chứng không thể chối cãi. Tứ và Hào đã khai nhận mua số ma túy trên của một đối tượng giấu mặt ngoài TP. Bà Rịa mang về vừa hít, vừa bán lại cho một số con nghiện khác để kiếm lời.

Cũng từ thông tin trình báo của quần chúng qua trang Zalo "Kết nối toàn dân - Bình yên cuộc sống", chiều

ngày 17-10-2020, Công an huyện Đất Đỏ đã ngăn chặn thành công một thanh niên điều khiển xe mô tô BKS: 72K1-499.28 đang trên đường đi tìm con mồi để cướp tài sản. Tại cơ quan Công an, thanh niên này khai nhận trước đó do tham gia đánh bạc trên mạng và bị thua một số tiền lớn, phải vay "tín dụng đen". Không xoay được tiền, lại bị đám anh chị đòi ráo riết nên làm liều giấu dao vào cốp xe mô tô rồi đi cướp. Được nghe điều tra viên khuyên nhủ, thanh niên này khóc rất nhiều và tự nguyện mời cha mẹ lên làm giấy cam kết đưa về giáo dục tại nhà. Ngay sau khi trở về, thanh niên này đã lên trang Zalo "Kết nối toàn dân - Bình yên cuộc sống" đăng dòng tin: "Cảm ơn Công an huyện Đất Đỏ đã cứu giúp. Nếu không có các anh kịp thời phát hiện, ngăn chặn, chắc chắn hiện giờ tôi đã là kẻ cướp, tương lai cuộc đời sẽ là những đêm đen, chưa biết bao giờ mới bình minh...".

2. Đó chỉ là ba trong những vụ việc được Công an huyện Đất Đỏ khám phá, giải quyết trong thời gian rất nhanh nhờ có tin tức nhân dân cung cấp qua Zalo, Facebook. Theo Thượng tá Nguyễn Quyền - Trưởng Công an huyện Đất Đỏ, trước đây Ban chỉ huy Công an huyện chịu trách nhiệm hướng dẫn, chỉ đạo cho Đội xây dựng phong trào xây dựng các nội dung sao cho đơn giản, dễ hiểu rồi trực tiếp xuống từng ấp, xã tập trung bà con hoặc lồng ghép vào các lễ hội và loại hình sinh hoạt tập thể để tuyên truyền. Cách làm này tuy mang lại hiệu quả, nhưng vẫn còn một bộ phận bà con nhân dân ý thức còn chưa cao, một số bận đi đánh bắt dài ngày trên biển nên không tiếp cận được. Để công tác tuyên truyền pháp luật và phòng chống tội phạm có hiệu quả trong nhân dân, đặc biệt là trong thời gian dịch bệnh COVID-19, Ban chỉ huy Công an huyện đã yêu cầu mỗi cán bộ chiến sỹ phải tự xây dựng được ít nhất 1 phương án và cuối cùng đã thống nhất chọn cách xây dựng các trang thông tin tương tác đa chiều trên các trang mạng xã hội Zalo, Facebook. Phương án này được chọn là bởi trước đó, qua khảo sát thực tế cho thấy hơn 70% người dân trên địa bàn huyện sử dụng Zalo, Facebook, chủ yếu là những người có độ tuổi còn trẻ, là nhân tố có ảnh hưởng lớn đến công tác giữ gìn an ninh, trật tự ở địa phương.

Cho đến nay đã có 3 trang mạng được đưa vào hoạt động trong đó trang Zalo "Kết nối toàn dân - Bình yên cuộc sống" là nơi trao đổi, cung cấp thông tin giữa lực lượng Công an và người dân, phục vụ hiệu quả nhiệm vụ bảo vệ an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn với 40 nhóm tương ứng với số lượng thành viên tham gia là 3.286 hộ gia đình. Trang Zalo Official Account "Công an huyện Đất Đỏ" ngoài việc đăng bài tuyên truyền, còn thiết lập đường dây nóng kết nối người dân

Điều tra viên lấy lời khai một đối tượng cướp tài sản.

với Công an huyện (nhắn tin hoặc gọi điện). Bên cạnh đó, trang này còn trả lời tự động về thủ tục hành chính, cung cấp thông tin thành phần hồ sơ, mẫu đơn, địa điểm thực hiện thủ tục hành chính liên quan đến lĩnh vực công tác công an, như: Đăng ký tạm trú, khai báo tạm vắng, đăng ký thường trú, cấp sổ hộ khẩu, cấp Căn cước công dân... Fanpage facebook "Trang thông tin nhanh huyện Đất Đỏ" cũng thu hút được hơn

19.000 lượt theo dõi, tạo được sự tin cậy cho nhiều người dân.

Thông qua các nhóm Zalo, trang facebook, Công an huyện đã kịp thời đăng tải nhiều bài tuyên truyền, phổ biến về tình hình tội phạm, vi phạm pháp luật, câu chuyện cảnh giác, cảnh báo về thủ đoạn hoạt động của các loại tội phạm lừa đảo, chiếm đoạt tài sản, cướp giật tài sản; công tác phòng cháy, chữa cháy, phòng, chống dịch

bệnh; những việc làm hay, gương người tốt, việc tốt trong công tác đảm bảo an ninh, trật tự. Ngược lại, người dân cũng cung cấp hàng trăm thông tin có giá trị giúp cơ quan Công an kịp thời xử lý, triệt phá được nhiều băng nhóm tội phạm và cá nhân vi phạm pháp luật như tàng trữ trái phép chất ma túy, cờ bạc, trộm, cướp, lừa đảo...

Ngoài ngoài cung cấp thông tin tội phạm, trong thời gian qua, thông qua các trang mạng, người dân còn kịp thời thông báo về tình trạng nhiều thanh niên địa phương lén lút tụ tập đám đông đua xe trái phép gây mất an ninh trật tự để Công an huyện kịp thời tổ chức các tổ công tác ngăn chặn. Cho đến nay đã giải tán được hàng chục vụ tụ tập đua xe trái phép, lập biên bản xử lý hành chính đối với hàng trăm đối tượng, tạm giữ hàng trăm xe mô tô phân khối lớn. Trong thời gian tới, Công an huyện tiếp tục đẩy mạnh hoạt động của các trang mạng để thu hút nhiều người dân tham gia, cung cấp nhiều thông tin để triển khai phương án đấu tranh, triệt phá các băng nhóm tội phạm một cách hiệu quả nhất. ■

Các đối tượng tụ tập đua xe trái phép bị cơ quan Công an phát hiện xử lý.

ĐƠN CA

Từng là tên tuổi sáng giá một thời ở V.League, nhưng giờ đây CLB Đồng Tháp đang đứng trước nguy cơ giải thể. Đây là nguyên nhân khiến một trong những cái nôi của bóng đá Việt Nam đang đứng trên bờ vực diệt vong? Thành tích thi đấu không tốt, thiếu đội ngũ kế cận, hay chỉ đơn giản là họ không có một vài doanh nghiệp đủ mạnh để hậu thuẫn?

Chung kết ngược

Ngày 30-10 trở thành một kỷ niệm buồn của những người yêu mến bóng đá miền Tây. Sau 5 năm, Long An và Đồng Tháp, những kỳ phùng địch thủ tại V.League ngày nào giờ đây lâm vào cuộc khổ chiến vì một suất trụ lại giải hạng Nhất. Dễ hiểu vì sao hai đội bóng miền Tây lại sa lầy đến như vậy trong mùa giải năm nay. Trước vòng đấu cuối cùng, Long An là đội ghi bàn ít nhất, còn Đồng Tháp để thủng lưới nhiều nhất.

Long An là đội ở thế khó hơn trong trận chung kết ngược. Họ xếp cuối bảng, kém Đồng Tháp hai điểm, và phải chắc chắn giành chiến thắng nếu không muốn tụt xuống giải hạng Nhì mùa tới. Đội hình của "Gạch" cũng không được đánh giá cao hơn đối phương, với phần lớn là những cầu thủ thiếu kinh nghiệm chơi bóng đỉnh cao. Lợi thế duy nhất Long An có là việc họ được chơi trên sân nhà.

Kết thúc trận đấu, Long An hân hoan trụ hạng trong khi các cầu thủ Đồng Tháp đổ gục xuống sân. Với họ, thất bại trong trận chung kết ngược không chỉ đồng nghĩa với việc phải xuống chơi ở giải hạng Nhì mùa tới. Lúc này, từng thành viên trong CLB Đồng Tháp hẳn đang sốt sáng tìm cho mình một bến đỗ mới bởi nhiều khả năng đội bóng sẽ bị giải thể. Nếu điều

CLB Đồng Tháp xuống hạng và chưa biết tương lai ra sao.

Đồng Tháp xuống hạng

và câu chuyện buồn của bóng đá miền Tây

Nguyên một đội hình của U21 Đồng Tháp bán độ và bị treo giò.

này trở thành sự thật, đó sẽ là kết thúc rất buồn cho cái nôi của bóng đá miền Tây.

Không có tiền

Là một trong những địa phương giàu thành tích bậc nhất của bóng đá Việt Nam, CLB Đồng Tháp từng 2 lần giành ngôi vô địch quốc gia vào các năm 1989 và 1996. Đến giai đoạn V.League bước vào thời kỳ hoàng kim, bóng đá Đồng Tháp như hổ mọc thêm cánh nhờ lứa cầu thủ trẻ tài năng gồm những Thanh Bình, Việt Cường, Tấn Trường, Được Em,... Không ít người trong số họ là những tuyển thủ quốc gia. Cộng

thêm nguồn tài trợ từ Tập đoàn Cao su Đồng Tháp, CLB dần trở thành một thế lực tại V.League.

Đồng Tháp đứng hạng 5 ở mùa giải 2009, và đứng thứ 3 trong năm tiếp theo bất chấp việc mất một số trụ cột vào tay đối thủ. Đáng tiếc là chu kỳ thành công của đội bóng này không kéo dài được lâu. Từ vị trí thứ 5 ở V.League 2011, Đồng Tháp tuột dốc không phanh và phải xuống hạng trong năm 2012. Họ liên tục trôi sụt ở 2 hạng đầu cho đến ngày phải khổ chiến trên sân Long An và chấp nhận xuống chơi ở giải hạng Nhì.

Việc không còn nguồn lực

tài chính lớn như Tập đoàn Cao su Đồng Tháp là một trong những nguyên nhân khiến thành tích của đội bóng đi xuống. Chính sách không cho các doanh nghiệp nhà nước đầu tư tràn lan ngoài ngành, cộng thêm tình hình kinh doanh không tốt những năm gần đây khiến bóng đá Đồng Tháp không thể có nguồn hậu thuẫn lớn. Bằng chứng là ở mùa giải 2020, CLB có đến 7 nhà tài trợ nhưng liên tục nợ lương cầu thủ.

Xét về phương diện kinh doanh, Đồng Tháp là CLB chuyên nghiệp nhất ở Việt Nam. Họ có phòng marketing riêng với những con người sẵn sàng quảng bá tên tuổi đội bóng để tìm nguồn tài trợ từ nước ngoài. Thành quả của những nỗ lực không ngừng nghỉ là bản hợp đồng với Tập đoàn khách sạn Thái Lan Mekong Heritage. Dù vậy, họ cùng 6 nhà tài trợ khác không thể vực dậy một đội bóng đã đi xuống quá nhiều theo thời gian.

Tình hình tài chính khó khăn của Đồng Tháp chỉ vỡ lở khi cựu tuyển thủ quốc gia Thanh Hiền lên tiếng trên mạng xã hội. Lúc này, người hâm mộ mới giật mình khi biết các cầu thủ bị nợ đến 4 tháng lương. Thay vì giải quyết quyền lợi chính đáng của người lao động, CLB lại yêu cầu họ giảm 25% thu nhập. Kết quả là Thanh Hiền ra đi không lâu sau đó, và thành tích của Đồng Tháp cũng dần tụt đi theo thời gian.

Không có hướng đi lâu dài

Điều trở trêu trong mùa giải Đồng Tháp phải xuống chơi ở giải hạng Nhì là việc họ đang sở hữu Nguyễn Công Thành, chân sút giành ngôi "Vua phá lưới" giải hạng Nhất. Giải hạng Nhất 2020 khép lại, Công Thành ghi được 12 bàn chỉ sau 16 trận đấu, bằng thành tích của 2 chân sút thứ 2 và thứ 3 cộng lại. Cao trên 1m80 và từng góp mặt ở các đội tuyển trẻ Việt Nam, Công Thành là một trong những sản phẩm ưu tú nhất của bóng đá Đồng Tháp

Đội bóng Đồng Tháp không phải CLB duy nhất gặp khó về tài chính. Tình hình tài chính - kinh doanh khó khăn trong năm 2020 khiến không ít doanh nghiệp tham gia hoạt động tài trợ bóng đá muốn rút lui. Khoản kinh phí lên tới vài chục tỷ đồng/năm cho một CLB ở V.League, và khoảng 7-10 tỷ đồng ở giải hạng Nhất thực sự quá tầm với khi phần lớn doanh nghiệp đang phải gồng mình lên với mục tiêu thu hồi vốn hoặc cắt lỗ.

Bên cạnh Đồng Tháp, một đội bóng Nam Bộ khác là Đồng Nai cũng đang lâm vào tình hình khó khăn. Thông tin CLB Đồng Nai giải thể và không tham gia giải hạng Nhì xuất hiện từ hồi tháng 5. Cuối cùng CLB vẫn tham gia nhưng thành tích không tốt và hiện xếp bết bảng.

Điểm chung giữa các CLB phía Nam như Đồng Tháp, Đồng Nai, hay trước kia là An Giang, Kiên Giang là họ không tìm được nhà tài trợ là các doanh nghiệp địa phương. Thay vào đó, họ lại tìm nguồn tiền từ một vài công ty bên ngoài với nhiều lời mời hấp dẫn nhưng lại không hề có cam kết cụ thể gần bó lâu dài. Hậu quả là trong một thời gian ngắn, An Giang và Kiên Giang vụt sáng rồi vụt tắt trên bản đồ bóng đá Việt Nam.

Ở phía Bắc, CLB Nam Định cũng đang ở trong tình thế hết sức khó khăn vì tình hình tài chính không ổn định. Tương tự Đồng Tháp, họ từng có thời điểm nợ lương thưởng hàng loạt cầu thủ. Cách duy nhất để đội bóng thành Nam không rơi vào cảnh giải thể như trước kia là tiếp tục chiến đấu, giành chiến thắng để ở lại V.League. Nếu Nam Định xuống hạng một lần nữa, đó sẽ là dấu chấm hết, cũng là thâm kịch của bóng đá Việt Nam. Bởi trong bối cảnh người hâm mộ dần quay lưng với V.League, những khán đài chật kín trên sân Thiên Trường là khung cảnh hiếm thấy.

thời gian gần đây.

Xét về mặt con người, Đồng Tháp không thua những đội bóng đang thi đấu tại V.League. Bằng chứng là họ từng đánh bại thuyết phục CLB Hải Phòng ở Cúp Quốc gia năm nay. Nhưng đâu là lý do khiến bóng đá Đồng Tháp

sa sút dù họ có những cầu thủ không tệ chút nào? Những người đàn em kém Công Thành 1-2 tuổi có thể coi là một thế hệ vàng mới của bóng đá Đồng Tháp kể từ thời của Thanh Bình, Tấn Trường. Họ từng vô địch U15, U17, U19 quốc gia, có thời gian ăn tập

nhiều năm và thấu hiểu nhau đến từng đường tơ kẽ tóc. Đó cũng chính là lý do mà khi một người quyết định nhúng chàm, tất cả đều chung tay... bán độ. Lần đầu tiên trong lịch sử bóng đá Việt Nam, nguyên một đội hình tham gia dàn xếp tỷ số và phải nhận án phạt.

Nhờ có bản tường trình của các cầu thủ U21 Đồng Tháp tham gia bán độ, chúng ta mới biết nhóm 11 người này đã gian lận trong một thời gian rất dài. Khi biết tin, thay vì làm triệt để và xử lý những người có liên quan, lãnh đạo CLB Đồng Tháp lại chọn phương án nhắm mắt làm ngơ vì "sợ không còn cầu thủ". Đi đêm lăm có ngày gặp ma, những hành vi gian lận của cầu thủ trẻ Đồng Tháp không thể được dung túng mãi. Án phạt cấm thi đấu 5 năm ở quy mô quốc tế là điều họ xứng đáng phải nhận.

Xét ở một góc độ nào đó, việc bị xuống hạng có thể là một điều tốt với CLB Đồng Tháp. Họ sẽ phải nghiêm túc nhìn nhận lại những vấn đề hiện có để làm lại từ đầu. Sự trở lại V.League của CLB Bình Định vừa qua là bằng chứng rõ nhất. Với cách làm bài bản, bóng đá Đồng Tháp và các tỉnh miền Tây sẽ có ngày hồi sinh.■

CLB Nam Định cũng đang gặp khó vì thiếu tiền.

Những khoảng trống trong đào tạo biên kịch điện ảnh

BẢO BÌNH

Kịch bản là khâu đầu tiên, vô cùng quan trọng để tạo ra một tác phẩm điện ảnh. Sẽ là vô nghĩa nếu ước mong một nền điện ảnh tiên tiến, hội nhập cùng thế giới mà lại quên không chăm lo cho đội ngũ những người sáng tạo kịch bản. Đáng buồn là thực tế ngành điện ảnh của ta những năm gần đây lại đang phải đối mặt với thực trạng thiếu kịch bản làm phim, đặc biệt là phim truyện. Nhìn lại việc đào tạo, sử dụng người có năng lực trong khâu kịch bản vẫn còn rất nhiều điều bất cập cần phải thay đổi.

Khoảng trống kịch bản nội

Mới đây, Cục Điện ảnh đã tổ chức phát động cuộc thi sáng tác kịch bản phim truyện điện ảnh 2020. Trả lời báo chí, Cục trưởng Vi Kiến Thành cho biết, tình trạng thiếu kịch bản làm phim của điện ảnh Việt đã ở mức báo động. Thực tế trong những năm gần đây, một số đơn vị làm phim phải hóa giải bài toán thiếu kịch bản phim truyện điện ảnh bằng cách làm lại các phim ăn khách của các nước, lấy cốt truyện, nội dung kịch bản phim ngoại để Việt hóa cho phù hợp với thị hiếu, tâm lý người xem trong nước.

Nước ta hiện có khoảng 500 doanh nghiệp sản xuất phim, thị trường điện ảnh trên đà tăng trưởng mạnh. Theo Hiệp hội Điện ảnh Việt Nam, mỗi năm số lượng phim trong nước được sản

Cuộc thi Nhà biên kịch tài năng do CGV Việt Nam tổ chức nhằm phát hiện những cây bút có khả năng viết kịch bản.

xuất ra tăng từ 20% - 25%. Đây là một tín hiệu rất đáng khích lệ, cho thấy điện ảnh trong nước đang nỗ lực hội nhập với điện ảnh khu vực và thế giới. Nếu trung bình các năm từ 2015 đến 2017 số lượng phim được sản xuất từ 35-40 phim thì năm 2019 đã tăng vọt lên 70 phim. Năm 2020 điện ảnh chịu ảnh hưởng nặng nề từ dịch bệnh COVID-19 nhưng số lượng phim sản xuất ra đến thời

điểm này cũng trên dưới 40 phim. Tuy nhiên, ngoài chuyện mừng vì số lượng phim sản xuất ngày càng nhiều lại có một nỗi lo là phần nhiều trong số các phim được sản xuất ra lại sử dụng kịch bản ngoại là chính. Thiếu kịch bản đang là vấn đề đau đầu đối với những người làm điện ảnh, đặc biệt là các nhà sản xuất phim và các đạo diễn.

Nhà văn Nguyễn Văn Thọ

Điện ảnh Việt trong quá khứ với nhiều tác phẩm xuất sắc nhờ những biên kịch được đào tạo tốt.

phát biểu trong lễ phát động cuộc thi sáng tác kịch bản phim truyện của Cục điện ảnh: "Tôi là người đam mê phim điện ảnh. Tôi cũng theo dõi tình hình của phim điện ảnh hiện nay, nhưng tôi thấy rằng, kịch bản phim điện ảnh yếu quá. Xu thế các phim điện ảnh trên thế giới hiện nay là có tình yêu, có những cảnh gọi cảm... Vậy chúng ta có nhiều kịch bản hay về tình yêu chưa? Nếu có kịch bản hay, Cục Điện ảnh có "dám" bắt tay với các đơn vị tư nhân không? Bởi vì phim điện ảnh muốn hay phải đầu tư kinh phí, cuộc chơi này có thể thành, có thể bại, nhưng chúng ta phải chấp nhận để đẩy nền điện ảnh đi lên".

Kịch bản hay thì đơn vị làm phim nào cũng cần, đạo diễn nào cũng cần, nhưng để có kịch bản hay thì phải đồng bộ rất nhiều yếu tố, trong đó then chốt không gì có thể khác là yếu tố con người. Hay nói cách khác là phải có nhà biên kịch giỏi, những người có khả năng kể những câu

chuyện hấp dẫn trên giấy, để từ đó đạo diễn và nhà sản xuất có thể kể lại bằng hình ảnh, kỹ thuật. Vậy chúng ta sẽ làm gì để có nguồn nhân lực chất lượng cao cho khâu điện ảnh, nâng tầm chất lượng khâu đầu tiên cho một bộ phim lên một thang bậc mới? Để khi làm quyết định làm phim, nhà sản xuất không phải đau đầu câu chuyện tìm đâu ra kịch bản đủ hay, đủ hấp dẫn mà không phải chạy vạy nơi nọ, nơi kia, tìm kiếm giải pháp bằng cách mang phim ngoại về để Việt hóa.

Bất cập trong đào tạo nhân lực

Đầu tiên phải nói đến khâu đào tạo. Không một ngành nghề nào phát triển chuyên nghiệp mà có thể bỏ qua khâu đào tạo con người. Biên kịch là một nghề đòi hỏi người viết rất nhiều kỹ năng, và phải rất chú trọng khâu đào tạo. Phải có những con người xuất sắc trong lĩnh vực này, những người có đủ kiến văn, hiểu biết về văn hóa, thấm nhuần đời sống tham gia vào công việc biên kịch.

Nhà biên kịch gạo cội Trịnh Thanh Nhã chia sẻ: "Yêu cầu đầu tiên đối với một người biên kịch là cần có trí tưởng tượng phong phú, có kỹ năng viết kịch bản tốt, đồng thời không lạc hậu với đời sống điện ảnh bằng cách luôn xem phim để không làm cái việc lặp lại những gì người khác đã làm". Theo bà Trịnh Thanh Nhã, có 3 điều kiện quan trọng tạo ra một nhà biên kịch giỏi. Đầu tiên phải tri thức, để họ không bị bẻ tác vì thiếu hiểu biết. Hiện nay người viết, nhất là người viết trẻ thường lười đọc. Những kiến thức nền tảng của họ hơi hợt, còn kiến thức ứng dụng rất nông cạn. Đó là lý do các kịch bản đôi khi có một ý tưởng lấp lánh nhưng lại không thể đi đến cùng để tạo nên một thành công, đạt được độ sâu sắc cần có. Tiếp theo là vấn đề kỹ thuật làm nên ngôn ngữ toàn cầu của văn bản, kịch bản với những yếu tố hành động gợi hình và phục vụ tốt cho công nghệ quay phim hiện đại. Điều này phải học, và thậm chí cần được học ở những trung tâm hiện đại

Lễ phát động cuộc thi sáng tác kịch bản phim truyền hình 2020.

nhất về điện ảnh thế giới. Có như vậy kịch bản của người viết mới dễ dàng tiếp cận được hệ thống sản xuất phim hiện đại.

Đào tạo biên kịch hiện nay mới chỉ có ở vài trường Đại học Sân khấu Điện ảnh ở Hà Nội và TP Hồ Chí Minh. Số lượng tuyển sinh hàng năm không nhiều và số người theo học còn ít hơn nữa. Nguyên do là người theo học không cảm thấy an tâm khi ra trường kiếm việc làm. Bởi việc đào tạo biên kịch ở các trường mới chỉ là "cưỡi ngựa xem hoa", giáo trình lại không cập nhật cho phù hợp với công nghệ sản xuất phim hiện đại.

Trước đây điện ảnh Việt cũng từng có "thế hệ vàng" các nhà biên kịch, họ được cử đi học ở Liên Xô, về nước từng

tạo ra những tác phẩm kinh điển. Nhưng sau giai đoạn này, thì người ta làm điện ảnh theo kiểu truyền nghề là chính. Nói không hề quá là hiện nay nhân lực chủ yếu của điện ảnh Việt là từ nguồn Việt kiều, những người du học tự túc ở các nước trở về cùng với một số lượng không nhỏ những người từ những lĩnh vực nghệ thuật khác chuyển sang. Nhiều người nổi tiếng hiện nay làm điện ảnh là tay ngang, tự học qua thực tiễn công việc. Điều này cho thấy việc đào tạo ở ta còn nhiều bất cập. Mà để đi lâu dài, đi xa với điện ảnh, không thể nào bỏ qua đào tạo, nhất là khi điện ảnh đã phát triển trở thành một nền công nghiệp với những đòi hỏi rất chuyên nghiệp, khắt khe trong mọi khâu kể cả khâu biên kịch.

Ngày nay một người làm biên kịch không chỉ thể hiện nội dung câu chuyện trong phim mà phải hiểu rất rõ về quy trình làm phim, các kỹ thuật làm phim tiên tiến hiện đại thì mới có thể có được tiếng nói chung với nhà sản xuất và đạo diễn. Từng có dự thảo của ngành điện ảnh nêu vấn đề hỗ trợ từ ngân sách Nhà nước và từ nguồn xã hội hóa đổi mới, nâng cao chất lượng giáo trình và cải tiến phương pháp giảng dạy tại các trường điện ảnh quốc gia song song với việc hỗ trợ cử sinh viên xuất sắc đi đào tạo ngắn hạn hoặc dài hạn ở các nước có nền điện ảnh phát triển, nhưng xem chừng dự thảo vẫn nằm ở trên giấy là chính, chưa được hiện thực hóa một cách mạnh mẽ, rốt ráo, trở thành một chương trình hành động mang lại hiệu quả rõ rệt cho điện ảnh.

Hiện nay nguồn nhân lực cho điện ảnh rất yếu, nhất là khâu biên kịch. Một trong những quốc gia có nền điện ảnh phát triển chúng ta có thể học tập là Hàn Quốc. 30 năm trước, Hàn Quốc đã xây dựng chiến lược quốc gia đưa sang Mỹ đào tạo cả một thế hệ từ đạo diễn, biên kịch, quay phim, dựng phim và bây giờ họ đã trở thành một "cường quốc" về điện ảnh. Vì thế, đã đến lúc Việt Nam cần phải có một chiến lược "trồng người" quy mô, đồng đều thì mới có thể phát triển bền vững nền điện ảnh. ■

Phim Việt có nguy cơ mất bản sắc vì sử dụng quá nhiều kịch bản ngoại (Ảnh minh họa).

Chuyện về “Nữ cảnh sát Liên hợp quốc 2020”

HUYỀN THI

Chánh thanh tra Doreen Mazuba Malambo đến từ Zambia đã giành được giải thưởng danh giá “Nữ cảnh sát Liên hợp quốc 2020”. Hiện bà đang làm việc với tư cách cố vấn về giới tại Phái bộ Gìn giữ hòa bình của Liên hợp quốc ở Nam Sudan (UNMISS). Doreen Mazuba Malambo cùng các đồng nghiệp tại Phái bộ đang làm nhiệm vụ cao cả là gìn giữ hoà bình cho vùng đất nóng bỏng ở châu Phi này.

Nữ cảnh sát Doreen Mazuba Malambo, chủ nhân giải thưởng “Nữ cảnh sát Liên hợp quốc 2020”.

Nghề chọn người

Trong một bài phát biểu vào năm 2017, Chánh thanh tra Malambo từng khẳng định: “Khi bạn giáo dục cả quốc gia”, bạn sẽ giáo dục cả thế giới”. Có lẽ bà không thể ngờ, chỉ 3 năm sau đó bà sẽ nhận được giải thưởng dành cho nữ cảnh sát có ảnh hưởng nhất của Liên hợp quốc. Theo bà Malambo, hành trình của bà với Liên hợp quốc bắt đầu vào năm 2008 tại Liberia, khi bà 32 tuổi và đang tràn ngập quyết tâm chứng tỏ bản thân với tư cách là một cố vấn về giới. Khoảnh khắc nữ chánh thanh tra toả sáng trong mắt đồng nghiệp quốc tế đến khi một người phụ nữ bị cầm đến đồn cảnh sát để trình báo việc mình vừa bị hành hung, nhưng không một cảnh sát nào hiểu cô gái đang nói gì. Vấn thành thạo ngôn ngữ kí hiệu, và từng hoạt động với tư cách là cầu nối cho cảnh sát và người khuyết tật ở Zambia rất nhiều năm, bà Malambo đã dễ dàng “phiên dịch” được lời khai của nạn nhân. Chính khả năng kết nối, bảo vệ và hết lòng với tất

cả mọi người đã trao cho bà cơ hội làm việc tại Phái bộ Gìn giữ hoà bình Liên hợp quốc tại Nam Sudan vào tháng 4-2016.

Tuy nhiên chỉ 3 tháng sau đó, các cuộc bạo động nổ ra tại Nam Sudan và đất nước này nhanh chóng rơi vào hỗn loạn. Các cuộc bạo động diễn ra quá dữ dội, trong khi bà cùng các đồng nghiệp chưa hề nhận được bất kì chỉ dẫn cụ thể nào từ cấp trên. Ngay trong ngày công tác thứ 2 tại Nam Sudan, khi đang lắng nghe chỉ thị của cấp trên qua radio, toàn bộ Phái bộ Gìn giữ hoà bình nhận được lệnh bảo vệ những người dân Nam Sudan đang ulla đến trụ sở Phái bộ tại Juba để trốn chạy khỏi các cuộc bạo động đẫm máu. Bà Malambo là nữ cảnh sát đầu tiên lên đường trong khi còn chưa kịp mặc áo chống đạn.

“Chính tôi cũng rất sợ hãi, nhưng lúc đó tôi biết nếu họ nhìn thấy một cảnh sát sợ hãi thì họ sẽ mất hết hy vọng. Vì vậy, tôi liên tục động viên họ, nói rằng cuộc nội chiến ở Nam Sudan sẽ sớm kết thúc”, bà nhớ

lại. Với tư cách là một người mẹ đơn thân làm việc tại tiền tuyến của cuộc nội chiến tại quốc gia “trẻ” nhất thế giới, bà đồng cảm với những người mẹ trẻ bị tách khỏi gia đình và những cô gái bị lạm dụng: “Rất nhiều người phụ nữ đã tâm sự với tôi rằng trong khi chồng họ đang chiến đấu ngoài mặt trận thì họ bị biến thành những chiếc băng chuyền để mang đồ ăn và đạn dược cho chồng”. Chính tại thời điểm này, kinh nghiệm của bà Malambo tại Liberia bắt đầu trở nên có ích: “Tôi kể cho họ về cách mà những người phụ nữ Liberia mang lại hoà bình cho đất nước. Chính phụ nữ chứ không phải đàn ông đã chiến đấu vì hoà bình ở Liberia”.

Sau một thời gian, những câu chuyện của bà Malambo dần có sức ảnh hưởng lên phụ nữ ở Nam Sudan, và những người phụ nữ đó bắt đầu thuyết phục chồng ngừng bắn. Một thời gian sau, nhiều binh lính Nam Sudan đã đến Phái bộ Gìn giữ hoà bình Liên hợp quốc tại Nam Sudan giao nộp lại vũ khí

và xin hàng. Những đóng góp của bà đã nhận được rất nhiều sự chú ý, và bà lại tiếp tục được quay lại làm việc ở Nam Sudan chỉ 3 tháng sau khi nhiệm kỳ đầu tiên của mình kết thúc.

Trong nhiệm kỳ thứ 2, bà Malambo đảm nhận chức vụ cố vấn về giới - một công việc yêu cầu người phụ nữ đa tài này phải nâng cao nhận thức về giới cho Sở Cảnh sát Quốc gia Nam Sudan lẫn Cục Quản lý Trại giam quốc gia. Ngoài ra, bà còn hỗ trợ về mặt kĩ thuật cũng như tư vấn về những vấn đề liên quan đến việc bảo vệ người dân trong cuộc nội chiến, hoặc về đảm bảo an toàn cho phụ nữ. Tuy vất vả nhưng bà Malambo cảm thấy rất hạnh phúc với công việc của mình: “Tôi luôn tin rằng ý kiến của phụ nữ cần phải được lắng nghe, đặc biệt là về những vấn đề ảnh hưởng trực tiếp đến họ. Với tư cách là một cố vấn về giới, tôi có thể tiếp sức mạnh cho phụ nữ và trẻ em gái ở Nam Sudan mỗi ngày. Thêm vào đó, tôi còn có thể giúp đỡ lực lượng cảnh sát địa phương”. Ngoài ra, bà

Malambo còn tham gia hỗ trợ lực lượng Cảnh sát Liên hợp quốc cũng có kĩ năng và kiến thức: “Kiến thức là thứ tài sản duy nhất không giảm đi khi được chia sẻ. Tôi rất vui mỗi khi được bàn luận với đồng nghiệp về những chủ đề mà tôi hiểu rõ, và đồng thời tôi cũng học được nhiều điều từ họ hàng ngày”.

Với bà Malambo, thành tựu lớn nhất của bản thân không chỉ là việc giành được giải thưởng “Nữ cảnh sát Liên hợp quốc 2020”, mà còn là vai trò của bà trong việc thành lập Mạng lưới Nữ cảnh sát Nam Sudan - một tổ chức giúp phụ nữ từ các cộng đồng địa phương nâng cao kiến thức để có thể tự nuôi sống bản thân cũng như hỗ trợ gia đình. Thành tựu lớn thứ 2 của bà Malambo là việc bà có thể trò chuyện với những người khiếm thính ở Nam Sudan bằng ngôn ngữ kí hiệu.

Cho dù phải chứng kiến nỗi đau và mất mát hàng ngày, bà Malambo vẫn giữ vững sự lạc quan về cuộc sống và công việc: “Tôi rất vinh dự khi được Liên hợp quốc vinh danh. Tuy nhiên, phần thưởng thực sự dành cho tôi, với tư cách là một người lính giữ gìn hoà bình, một cảnh sát và một người phụ nữ là cơ hội được cống hiến cho một mục đích tốt đẹp, vượt lên trên mọi biên giới: hoà bình bền vững dành cho tất cả, từ những người yếu thế, những người lưu lạc cho đến những người khuyết tật”.

Những người mang khát vọng hòa bình đến vùng đất "nóng"

Phái bộ Gìn giữ hoà bình Liên hợp quốc tại Nam Sudan thành lập vào ngày 8-7-2011 bởi Hội đồng Bảo an Liên hợp quốc, hiện phái bộ đang được dẫn dắt bởi Đại diện Đặc biệt của Tổng thư kí David Shearer.

Tính tới tháng 5-2019, có tổng cộng 15.000 quân nhân, 1.800 cảnh sát và 2.800 nhân viên dân sự. Trụ sở chính của Phái bộ nằm ở thành phố thủ đô Juba của Nam Sudan. Các nhiệm vụ chính của Phái bộ

Gìn giữ hoà bình tại Nam Sudan bao gồm góp phần gìn giữ hoà bình và phát triển kinh tế đất nước; hỗ trợ chính phủ ngăn ngừa bạo loạn, bất đồng cũng như bảo vệ dân thường; cùng chính phủ thiết lập an ninh và luật pháp, Tính đến thời điểm hiện tại, Ấn Độ đã cử 2.237 quân nhân tham gia phái bộ. Ngoài Ấn Độ, có tới 57 quốc gia khác cũng cử sỹ quan, binh sĩ quân đội, nhân viên cảnh sát và nhân viên dân sự hỗ trợ công cuộc gìn giữ hoà bình ở Nam Sudan như Úc, Canada, Trung Quốc, Việt Nam...

Cho dù nhận được sự ủng hộ từ Liên hợp quốc cũng như nhiều nước trên thế giới, hoạt

đoàn Liên hợp quốc có tổng cộng 32 binh lính Ấn Độ. Bên cạnh đó, Liên hợp quốc cũng vinh danh những người lính đã ngã xuống, vì chính sự chống trả quyết liệt của họ đã khiến quân nổi dậy phải lùi bước, cứu được rất nhiều người dân.

Một cuộc tấn công nặng nề khác nhắm vào phái bộ xảy ra vào ngày 17-4-2014, giết chết 58 người và làm bị thương ít nhất 100 người. Một đoàn người đã ghé thăm trụ sở của phái bộ tại thành phố Bor với mục đích trình một đơn kiến nghị thông thường, tuy nhiên ngay khi đến nơi, họ đã xả súng vào 5.000 người tị nạn đang trú tại nơi này. Trong số

đến 2016, bằng hành động cung cấp nơi tị nạn cho những người dân đang cố gắng trốn thoát khỏi những cuộc bạo động lan rộng khắp đất nước, Phái bộ đã cứu sống hơn 200.000 người, trong đó chủ yếu là phụ nữ và trẻ em. Ngoài ra, trong mắt nhiều chuyên gia và người dân, Phái bộ đã không chỉ cứu sống hàng trăm nghìn người, mà còn góp công tách rời những cộng đồng có mâu thuẫn để phòng ngừa bạo lực. Với những người dân Nam Sudan thì nếu không có Phái bộ Gìn giữ hoà bình Liên hợp quốc tại Nam Sudan, quốc gia này sẽ lâm vào cảnh bị diệt chủng.

Nếu không có Phái bộ Gìn giữ hoà bình Liên hợp quốc tại Nam Sudan, quốc gia này sẽ lâm vào nguy cơ bị diệt chủng.

động của phái bộ ở một đất nước có tình hình chính trị phức tạp như Nam Sudan vẫn đầy rẫy hiểm nguy. Vào ngày 9-4-2013, 5 binh lính người Ấn Độ và 7 nhân viên của Liên hợp quốc đã bị giết hại và 9 người đã bị thương tại thành phố Jonglei khi đang di chuyển từ thành phố Pibor đến Bor. Theo phát ngôn viên Bộ Quốc phòng Nam Sudan, thủ phạm của cuộc tấn công là quân nổi dậy của cựu tướng quân đội David Yau Yau. Phái bộ Gìn giữ hoà bình Liên hợp quốc tại Nam Sudan khẳng định có 200 người được trang bị vũ trang - trong đó có những vũ khí hạng nặng như súng chống tăng - liên quan đến vụ tấn công, và

những người bị giết hại có 48 thường dân và 10 kẻ xả súng bị tiêu diệt. Cuộc tấn công bạo lực này phản ánh căng thẳng giữa 2 tộc người Dinka và Nuer tại Nam Sudan khi mà ngay trước đó, một nhóm người Dinka đã yêu cầu trại tị nạn dành cho hàng nghìn người Nuer phải chuyển đi nơi khác.

Bất chấp những khó khăn và thách thức, Phái bộ Gìn giữ hoà bình Liên hợp quốc tại Nam Sudan đã mang đến những ảnh hưởng tích cực to lớn đến cuộc sống hàng ngày của hàng trăm nghìn người dân. Theo như nghiên cứu của tổ chức Global Observatory, chỉ trong 3 năm từ năm 2013

Thành tựu này cũng mang đến thách thức lớn nhất của lực lượng gìn giữ hoà bình ở Nam Sudan. Phái bộ cử phần lớn binh lính đến bảo vệ những khu vực tập trung đông người dân, thế nhưng việc này lại khiến lực lượng không còn đủ quân số để tuần tra những khu vực khác, vốn cũng đang lâm vào tình trạng hỗn loạn. Với hơn 2 triệu người bị tách khỏi gia đình và quê hương rải rác khắp đất nước, nhiều nhà nghiên cứu làm việc cho UN cho rằng có lẽ Phái bộ Gìn giữ hoà bình Liên hợp quốc tại Nam Sudan nên cử thêm lực lượng đi khắp đất nước, thay vì chỉ tập trung tại một vài địa điểm đông dân nhất. ■

Công an Nghệ An chia sẻ khó khăn với người dân vùng lũ lụt

BẢO LINH

Nhằm chia sẻ những khó khăn, thiệt hại, mất mát do lũ lụt gây ra cho các tỉnh miền Trung, thời gian qua Công an tỉnh Nghệ An đã triển khai nhiều đoàn công tác có mặt kịp thời tại các địa bàn xung yếu, qua đó hỗ trợ nhu yếu phẩm cần thiết cho bà con nhân dân. Đặc biệt, đã tổ chức phát động quyền góp, ủng hộ trong mỗi cán bộ, chiến sĩ (CBCS) và kêu gọi các nhà tài trợ chung tay giúp đỡ người dân khắc phục khó khăn.

Kịp thời hỗ trợ người dân

Những ngày qua, miền Trung liên tiếp hứng chịu nhiều trận bão, lũ lịch sử trong nhiều năm qua. Trong đó, các tỉnh Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, Thừa Thiên Huế xảy ra mưa lũ trên diện rộng, gây thiệt hại nghiêm trọng về người và tài sản. Cùng với chính quyền các cấp, Công an tỉnh Nghệ An một mặt chỉ đạo Công an các đơn vị, địa phương chủ động triển khai các biện pháp ứng phó với tình hình diễn biến phức tạp của mưa lũ trên địa bàn nhằm đảm bảo an toàn tính mạng và tài sản của nhân dân.

Theo đó, Công an các huyện, thành, thị đã tăng cường lực lượng bám sát địa bàn cơ sở, kịp thời phối hợp chính quyền địa phương có phương án chủ động vận động đi dời người dân ra khỏi

Lực lượng Công an TP Vinh đã kịp thời đưa các hộ dân tại phường Bến Thủy đến nơi an toàn.

vùng nguy hiểm. Mặt khác, lực lượng Công an các xã đã bám dân, bám địa bàn, trực tiếp công khai số điện thoại của Trưởng, Phó Công an các xã cũng như Công an viên phụ trách các bản, làng, khóm, xóm và yêu cầu người dân gọi điện để được kịp thời hỗ trợ khi có sự cố xảy ra.

Đặc biệt, trong hai ngày 30 và 31/10, do ảnh hưởng từ hoàn lưu bão số 9 kết hợp với không khí lạnh tăng cường nên trên địa bàn Nghệ An đã có mưa rất to, gây ngập lụt và nguy cơ sạt lở đất tại nhiều địa phương. Trước tình hình đó, Công an các đơn vị, địa phương của tỉnh Nghệ An đã huy động tối đa các lực lượng, không quản ngại khó khăn, bất chấp nguy hiểm để giúp đỡ nhân dân. Điển hình

Cán bộ Công an đưa người dân ra khỏi vùng ngập lụt.

như việc Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH, Công an Nghệ An cùng với Công an TP Vinh đã xuống tận các hộ dân tại phường Bến Thủy, TP Vinh trực tiếp dùng các thiết bị chuyên dụng đưa hàng chục hộ dân đi sơ tán và tài sản khẩn cấp ngay trong đêm.

Với mục tiêu không để

người dân phải chịu đói trong lũ lụt, rất nhiều hoạt động cứu trợ đã được Công an các đơn vị địa phương tổ chức, triển khai bằng việc làm thiết thực nhằm hỗ trợ chia sẻ khó khăn với người dân vùng lũ. Chương trình “Bánh chưng xanh ấm lòng đồng bào vùng lũ” được Công an Nghệ An phối hợp với các doanh

Trẻ em, người già được các cán bộ, chiến sĩ trực tiếp vào tận nơi đưa ra an toàn.

Những chiếc bánh chưng của cán bộ chiến sĩ Công an và nhiều cơ quan, doanh nghiệp gửi đến đồng bào miền Trung gặp lũ lụt.

Do đường bị chia cắt nên đoàn cứu trợ của Công an tỉnh phải dùng ca nô vận chuyển các nhu yếu phẩm vào tận khu vực bà con ngập lụt.

ngiệp, bà con nhân dân ủng hộ vật chất và ngày công để nấu hàng ngàn chiếc bánh chưng để kịp vận chuyển vào cho đồng bào vùng lũ. Khi các xã trên địa bàn của huyện Thanh Chương và Đô Lương hàng ngàn hộ dân bị cô lập hoàn toàn, đường xá bị chia cắt, cuộc sống của bà con gặp vô vàn khó khăn khi không có lương thực, thực phẩm. Đoàn công tác của Công an tỉnh Nghệ An đã vượt nhiều km bằng ca nô, thuyền để mang những nhu yếu phẩm như bánh, mì tôm, nước... và các vật dụng khác đến tận tay cho bà con.

Chia sẻ khó khăn

Đặc biệt, trong những ngày mưa lũ gần đây, trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh có mưa to đến rất to khiến một số huyện ngập lụt cục bộ, Công an Nghệ An đã điều động lực lượng, phương tiện chuyên

dụng sang “chi viện” phối hợp lực lượng chức năng tỉnh Hà Tĩnh triển khai các phương án phòng chống bão lũ, cứu nạn cứu hộ. Theo đó, đã huy động nhiều trang thiết bị như xưởng máy, xe cứu nạn, ca nô và hàng chục lượt CBCS hỗ trợ tinh thần để đi dõng người dân khẩn cấp tại những vùng nguy hiểm. Tất cả với tinh thần trách nhiệm cao nhất, những cán bộ, chiến sĩ tham gia đều chung ý chí không quản ngại khó khăn, vất vả thậm chí nguy hiểm đến tính mạng để giúp đỡ bà con nhân dân vùng lũ. Hơn hết đây không còn là tinh thần trách nhiệm của người chiến sĩ Công an nhân dân mà còn là mệnh lệnh của trái tim, dù bất cứ hoàn cảnh nào cũng hỗ trợ người dân một cách tốt nhất.

Với tinh thần “tương thân, tương ái”, “lá lành đùm lá rách”, tất cả vì miền

Trung ruột thịt, Công an tỉnh Nghệ An đã quyên góp, ủng hộ các tỉnh bị thiệt hại nặng nề do mưa lũ vừa qua với tổng số tiền hỗ trợ là 1,5 tỷ đồng. Cụ thể, trao số tiền 500 triệu đồng cho UBND tỉnh Hà Tĩnh, 200 triệu đồng cho CBCS Công an tỉnh Hà Tĩnh và 100 triệu đồng cho nhân dân khối phố bị ngập nặng ở thành phố Hà Tĩnh, Công an tỉnh Quảng Bình 200 triệu đồng, Công an Quảng Trị 200 triệu đồng, Công an huyện Hướng Hóa, Quảng Trị 50 triệu đồng, gia đình đồng chí Đại úy Trương Văn Thắng - cán bộ Công an xã Hướng Việt, huyện Hướng Hóa, Quảng Trị hy sinh trong khi phòng chống bão lụt 50 triệu đồng và Công an Thừa Thiên Huế 200 triệu đồng để tiếp thêm sức mạnh, giúp lực lượng công an cũng như người dân các tỉnh miền Trung khắc

phục hậu quả lũ lụt.

Hiện, một số huyện ở các tỉnh Quảng Bình, Quảng Trị, Thừa Thiên Huế và trên địa bàn Nghệ An vẫn bị cô lập vì nước lũ. Vì vậy, với tinh thần không để người dân bị đói, bị rét và đau ốm bệnh tật do lũ lụt, Công an tỉnh Nghệ An đã và đang tổ chức các đoàn công tác mang theo lương thực thực phẩm, cùng hàng ngàn thùng nước uống, áo phao và một số loại thuốc chữa bệnh thông thường để cung cấp cho người dân.

Đặc biệt, để cùng với nhân dân làm tốt công tác phòng, chống lũ lụt, lực lượng công an nói chung và công an xã, công an xã chính quy đã bám sát cơ sở, huy động mọi phương tiện, ứng trực 100% quân số và luôn có mặt tại những điểm xung yếu hỗ trợ người dân di dời, vận chuyển đồ đạc đến nơi an toàn. ■

Thổ Nhĩ Kỳ toan tính gì trong cuộc xung đột Nagorno-Karabakh?

KHÁNH CHI

Những ngày qua, Thổ Nhĩ Kỳ, NATO, Mỹ, Nga và Iran đã liên tục kêu gọi ngừng giao tranh giữa Azerbaijan và Armenia xung quanh khu vực Nagorno-Karabakh. Cũng như các quốc gia khác, chính quyền Ankara kêu gọi đình chiến, nhưng mang một giọng điệu khác. "Thổ Nhĩ Kỳ luôn và sẽ tiếp tục sát cánh với Azerbaijan thân thiện và anh em bằng tất cả khả năng và trái tim của chúng tôi", Tổng thống Thổ Nhĩ Kỳ Tayyip Erdogan nói. Thực tế, Nagorno-Karabakh được quốc tế công nhận là lãnh thổ Azerbaijan. Nhưng vùng đất này lại có đồng người Armenia đã ly khai khỏi Baku trong một cuộc chiến vào những năm 1990. Đây cũng chính là chủ đề của một số nghị quyết Liên hợp quốc (LHQ) kêu gọi chấm dứt việc chiếm đóng các vùng đất của Azerbaijan. Thổ Nhĩ Kỳ có quan hệ chặt chẽ với Azerbaijan và muốn có một chỗ ngồi trên bàn đàm phán, nhưng lợi ích của Ankara lại vượt ra ngoài "tình anh em".

Hỗ trợ "vô điều kiện"

Thổ Nhĩ Kỳ và Azerbaijan có mối quan hệ chặt chẽ về kinh tế, quân sự, văn hóa và ngôn ngữ. Còn đối với Armenia, Thổ Nhĩ Kỳ có một lịch sử khó khăn. Armenia gọi việc giết 1,5 triệu người Armenia vào cuối

Chân dung Tổng thống Azerbaijan Ilham Aliyev (phải) và Tổng thống Thổ Nhĩ Kỳ Recep Tayyip Erdogan treo ở thủ đô Ankara.

thời kỳ Ottoman là một "tội ác diệt chủng" còn Thổ Nhĩ Kỳ thì bác bỏ. Chính vì thế, sự ủng hộ nhiệt thành và lên tiếng của Ankara đối với Baku đã khiến các quốc gia phương Tây tức giận và cáo buộc rằng đang đổ thêm dầu vào một cuộc xung đột nguy hiểm. Đến nay, hơn 1.000 người đã thiệt mạng, bao gồm hàng chục công dân của cả hai phía. Các nhà phân tích cho rằng sự hậu thuẫn của Thổ Nhĩ Kỳ đối với Azerbaijan trong cuộc giao tranh này đã đóng một vai trò quan trọng trong cuộc bùng phát nghiêm trọng nhất trong khu vực kể từ những năm 1990 và tiết lộ về tham vọng rộng lớn hơn của Ankara trong khu vực.

Mặc dù Thổ Nhĩ Kỳ luôn ủng hộ các tuyên bố của Azerbaijan đối với lãnh thổ tranh chấp trong khu vực, nhưng nước này không đóng vai trò hùng biện hay quân sự đáng kể nào trong việc hỗ trợ

Baku trong các cuộc xung đột trước đây với Armenia. Tuy nhiên, hợp tác quân sự giữa Thổ Nhĩ Kỳ và Azerbaijan trong 10 năm qua càng trở nên mạnh mẽ khi quốc gia giàu dầu mỏ và khí đốt này chi tiêu mạnh tay để giành được ưu thế quân sự so với nước láng giềng Armenia nghèo hơn. Thổ Nhĩ Kỳ đào tạo các sĩ quan trong lực lượng vũ trang Azerbaijan và là nhà cung cấp vũ khí lớn thứ ba của Azerbaijan sau Israel và Nga.

Kể từ năm 2015, các nhân vật theo chủ nghĩa dân tộc nắm quyền ở Thổ Nhĩ Kỳ và Đảng Công lý và Phát triển (AKP) cầm quyền của Tổng thống Tayyip Erdogan, nhiều người ủng hộ Azerbaijan và coi địa chính trị trong khu vực Caucasus và Biển Đen là những ưu tiên hàng đầu. Trong khi đó, chính sách đối ngoại hiện tại của AKP đã chuyển từ việc "không có vấn đề với các nước láng

giềng" sang tiếp cận quyền lực mềm. Những năm gần đây, Thổ Nhĩ Kỳ đã can thiệp quân sự vào Syria, Libya và miền Bắc Iraq, đồng thời có hành động quyết đoán hơn trong tranh chấp với Hy Lạp và CH Cyprus về quyền năng lượng và biên giới hàng hải ở phía Đông Địa Trung Hải.

Bên cạnh đó, Thổ Nhĩ Kỳ cũng mạnh dạn hơn trong việc hỗ trợ Azerbaijan. Hồi tháng 7, sau khi giao tranh nổ ra giữa lực lượng Azerbaijan và Armenia ở phía Bắc Nagorno-Karabakh gần các đường ống dẫn khí đốt, Thổ Nhĩ Kỳ đã cam kết ủng hộ chính quyền Baku "vô điều kiện". Azerbaijan và Thổ Nhĩ Kỳ đã tổ chức các cuộc tập trận chung vào tháng 7-8 và Thổ Nhĩ Kỳ đã để 2 trong số các máy bay chiến đấu F-16 của họ ở lại thành phố Ganja của Azerbaijan. Trong khi đó, số vũ khí Ankara bán cho Baku đã tăng gấp 6 lần trong năm nay; bao gồm máy bay

không người lái vũ trang Bayraktar TB2 do Thổ Nhĩ Kỳ sản xuất.

Mục tiêu của Thổ Nhĩ Kỳ là gì?

Svante E Cornell, Giám đốc Viện Trung Á-Caucasus của Hội đồng chính sách đối ngoại Mỹ nhận định, Azerbaijan và Thổ Nhĩ Kỳ coi Thủ tướng Armenia Nikol Pashinyan có tinh thần dân tộc và thân phương Tây hơn là một mối đe dọa hơn những người tiền nhiệm. Với Nga, ông Nikol Pashinyan được coi là "không gây ấn tượng" nên Baku đã nghĩ rằng Moscow, quốc gia có quan hệ sâu sắc với cả Azerbaijan cũng như Armenia, sẽ không cản trở cuộc phản công lúc này của Azerbaijan vào Nagorno-Karabakh. Vào tháng 8, Armenia đã tổ chức một hội nghị để kỷ niệm 100 năm Hiệp ước Sevres - nguồn gốc lâu dài của sự giận dữ ở Thổ Nhĩ Kỳ. "Điều này làm trầm trọng thêm cảm giác rằng người Armenia đang tuyên chiến ngoại giao với Thổ Nhĩ Kỳ. Và Azerbaijan có thể đã quyết định rằng, với sự hậu thuẫn đầy đủ của Thổ Nhĩ Kỳ và Nga không có khả năng cản đường, đây là thời điểm thích hợp để thúc đẩy ưu thế quân sự của mình", ông Svante E Cornell nói.

Chính quyền Baku tuyên bố rằng trong nhiều tháng qua, họ đã dần thu hồi lại vùng lãnh thổ từng bị Armenia chiếm đóng. Hôm 22-10, Azerbaijan khẳng định, đánh đuổi thành công lực lượng Armenia để kiểm soát hoàn toàn biên giới của họ với Iran. Theo các nhà phân tích, không giống như máy bay không người lái do Israel sản xuất cho Azerbaijan, máy bay không người lái của Thổ Nhĩ Kỳ là loại máy bay sử dụng nhiều lần. Chúng cũng tỏ ra vượt trội về mặt công nghệ so với một số khí tài quân sự cũ kỹ của Armenia và là mối đe dọa nghiêm trọng đối với việc Armenia dựa vào chiến hào và các phương tiện

phòng thủ thông thường. Việc chuyển giao chuyên môn quân sự của Thổ Nhĩ Kỳ trong những năm gần đây là một yếu tố chính trong những thành tựu rõ ràng trên chiến trường của Azerbaijan.

Sự ủng hộ của Thổ Nhĩ Kỳ đối với Azerbaijan không chỉ là tình anh em. Azerbaijan rất quan trọng đối với an ninh năng lượng của Thổ Nhĩ Kỳ và nước này

Ankara coi nhóm hòa giải OSCE Minsk do Nga, Pháp và Mỹ đồng chủ trì là không hiệu quả. Thổ Nhĩ Kỳ tham gia vấn đề Nagorno-Karabakh với mục đích không phải là loại bỏ ảnh hưởng của Nga mà là để giành được ảnh hưởng, để Thổ Nhĩ Kỳ có được đòn bẩy đối với Nga và họ có thể dùng việc này cho những vấn đề khác ở Syria hoặc Libya.

Một người đàn ông đi qua ngôi nhà bị phá hủy ở Agdam, Azerbaijan trong các cuộc đụng độ ở Nagorno-Karabakh. Ảnh: AP.

Một trận pháo kích tấn công ở Stepanakert, Nagorno-Karabakh hôm 3-10. Ảnh: Getty

cũng đang là một nhà đầu tư lớn vào nền kinh tế Thổ Nhĩ Kỳ. Nhập khẩu khí đốt của Ankara từ Azerbaijan đã tăng 23% trong nửa đầu năm 2020. SOCAR, công ty dầu khí nhà nước của Azerbaijan, đã trở thành nhà đầu tư nước ngoài lớn nhất ở Thổ Nhĩ Kỳ.

Trong khi đó, Svante E Cornell cho biết Nga đang cảnh giác về việc mất ảnh hưởng ở Azerbaijan nếu như nước này có được sự hậu thuẫn vững chắc của Thổ Nhĩ Kỳ. Giám đốc Viện Trung Á-Caucasus của Hội đồng chính sách đối ngoại Mỹ nói:

"Tôi nghĩ rằng [ảnh hưởng ngày càng tăng của Thổ Nhĩ Kỳ ở Azerbaijan] thực sự làm thay đổi địa chính trị và nó làm suy yếu sự thống trị lâu dài của Nga trong khu vực". Đồng quan điểm này, Sinan Ulgen còn chỉ rõ, sự ủng hộ dành cho Azerbaijan hiện nhận được sự đồng tình của phần đông công chúng Thổ Nhĩ Kỳ, kể cả từ phe đối lập, nhất là khi Thổ Nhĩ Kỳ dường như không trực tiếp tham gia vào cuộc giao tranh.

"Ranh giới đỏ"

Nhưng cuộc xung đột Nagorno-Karabakh nếu leo thang cũng đi kèm với nhiều rủi ro cho Thổ Nhĩ Kỳ, có thể gây tổn hại thêm cho vị thế quốc tế của nước này và làm suy yếu vai trò của Ankara trong bất kỳ cuộc đàm phán nào. Các nhà phân tích đều chỉ ra rằng, rủi ro chính đối với Thổ Nhĩ Kỳ là nếu Azerbaijan vượt qua một trong những lần ranh giới đỏ của Nga, điều mà một số người suy đoán có thể dẫn đến việc lực lượng Azerbaijan chiếm lại thành phố Stepanakert lớn nhất Nagorno-Karabakh hoặc cắt đứt vòng vây khỏi các tuyến tiếp tế của Armenia. Nếu Moscow kích hoạt hiệp ước quốc phòng với Armenia và thay mặt nước này can thiệp quân sự, điều đó sẽ làm dấy lên triển vọng về một cuộc can thiệp trực tiếp của Thổ Nhĩ Kỳ và một cuộc đối đầu giữa Thổ Nhĩ Kỳ và Nga mà cả hai nước đều không muốn. "Tổng thống Ilhan Aliyev của Azerbaijan chắc chắn hiểu rõ những ranh giới đỏ này để có thể kích hoạt phản ứng của Nga. Ông ấy chắc chắn là một người thận trọng hơn nhiều so với giới lãnh đạo Thổ Nhĩ Kỳ. Điều này khiến tôi nghĩ rằng ông ấy sẽ dừng lại trước khi người Thổ Nhĩ Kỳ nghĩ rằng ông ấy nên dừng lại", chuyên gia Svante E Cornell nhận xét.

Tuy nhiên, chiến tranh luôn tiềm ẩn những nguy cơ dẫn đến hậu quả khôn lường và không thiếu những tính toán sai lầm. ■

Những phần đời nghiện ma túy tuổi xé chiều

NGỌC THIÊN - CÁT TUỜNG

Không chỉ giới trẻ nông nổi, bông bột, thiếu nhận thức lao vào ma túy, mà ngay cả những con người đã ở ngưỡng “gần đất xa trời”, răng rụng, chân run vẫn từng ngày chìm ngập trong làn khói “chết người”...

1. Chúng tôi gặp ông Lê Văn M. (67 tuổi, quê Khánh Hòa) trong một buổi chiều mây đen phủ mờ chân cầu Ông Lãnh (quận 1, TP. Hồ Chí Minh). Dưới gầm cầu nhón nháo người qua lại, ông M. ngồi cứng đờ như pho tượng trên chiếc xe máy cũ. Đôi mắt ông đục mờ, ti hí, cổ rướn lên để tìm những vị khách đi xe ôm.

Từ ngày xe ôm công nghệ lên ngôi, cánh xe ôm truyền thống như ông M. ít được gọi, cuộc sống khốn khổ hơn. Nhưng dù có đói ăn, thiếu mặc thì ông

Nhiều người cai nghiện ma túy khi trở về hòa nhập cộng đồng đã tái nghiện.

M. vẫn không để cơ thể thiếu “bột trắng”. Ông là con nghiện rất bền bỉ, dai dẳng từ hơn chục năm rồi, cũng vào trại ra trại như cơm bữa. Lần ra trại gần nhất là 5 năm trước. Khi ấy, ông đã giơ bàn tay lên trời thề thốt, quyết tâm từ bỏ ma túy. Và ông từ bỏ được những 3 năm, bà vợ ở quê mừng quá kêu cô con gái rước ông về nhà hai ông bà nương tựa cùng nhau. Nhưng ông không về, ông bảo phải ở thành phố làm lại cuộc đời, phải có chút tiền về quê mới ngưng cao đầu được. Cái sĩ diện trong ông M. vẫn còn cao lắm.

Cô con gái tài trợ cho cha 6 triệu để ông mua chiếc xe máy cũ rồi bắt đầu hành nghề xe ôm. Thời gian đầu, ông chạy thâu đêm suốt sáng, mỗi ngày chỉ chợp mắt 2 tiếng. Mỗi tháng ông trả tiền thuê trọ, bóp bụng, dè xèn còn dư được 3 triệu đi mua vàng để dành. Những ngày tháng lao động chân chính bằng mồ hôi nước mắt, kiếm tiền khổ cực dường như chưa thức tỉnh được lương tri của ông M. Trong con người ông, máu ăn chơi vẫn còn đó, nó chỉ “ngủ” yên một thời gian, khi gặp cơ hội là tan chảy vào dòng đời đen trắng. Ông M. “tái xuất” với ma túy trong một cuộc nhậu chénh choáng với mấy ông bạn xe ôm. Rượu vào, lời ra, máu anh hùng nổi lên. Ông M. vỗ ngực xưng bá xung hùng, rằng quá khừ chẳng thua ai, lừng lẫy, oai phong ngút trời, cái gì cũng biết, thứ gì cũng trải qua rồi. Bạn đường mời ông một “tép”, ông thử và nghiện lại.

Quay trở về con đường xưa, ông M. làm được đồng nào là ngón hết đồng đó. Hôm nào không đủ tiền mua thuốc thì

ông bán vàng. Đây là vốn liếng ông dành dụm được trong mấy năm hoàn lương, dự định mang về quê sửa lại nhà cho vợ con.

Ở cái tuổi chẳng còn gì để mất, ông M. mặc cho ngày tháng còn lại cuốn lấy thân xác của mình. Ông ngày càng héo hon, gầy guộc. Mỗi ngày ra đường, có khi ông chẳng kiếm được vị khách nào. Nhưng khi cơn nghiện lên, nó hành hạ khiến người ông run lấy bẩy, chân tay muốn rụng rời ra, miệng thì chóp chép nước bọt, ông phải kiếm bằng được một mẩu “xái” thuốc để kim hãm.

Đắm chìm trong nghiện ngập, ông quên hẳn đường về nhà. Phòng trọ của ông quá ngày không nộp tiền, chủ nhà cắt điện nước, khóa cửa, không cho thuê nữa. Ông xách giỏ đồ qua nhà ông bạn xe ôm cùng hoàn cảnh ở ké. Phòng trọ của ông bạn nằm ở khu Mả Lạng xưa kia vốn là nghĩa địa nằm trong vành đai 4 tuyến đường Nguyễn Trãi - Công Quỳnh - Trần Đình Xu - Nguyễn Cư Trinh (quận 1, TP. Hồ Chí Minh). Nơi ở của hai ông già nhỏ như cái chuồng chim cu, chỉ rộng 4m2 có giá 900.000/ tháng. Vì nghề phải đứng ngoài đường suốt nên các ông không quan tâm đến chuyện sinh hoạt, gọi là có chỗ chui ra chui vào, khi nào mệt mới thì về ngã lưng.

Ông bạn kia có dùng ma túy không? Chúng tôi hỏi, ông M. im lặng, lát sau ông quay ra buông lời nhạt nhèo: “Hỏi mấy chuyện đó sao người ta nói, để yên sống đi bay”.

Giờ đây, những cuộc xe ôm của ông M. không còn hướng tới tương lai và mục đích cao thượng ngày nào. Cuộc

sống của ông bị bủa vây bởi ma túy đến cùng kiệt. Mấy ngày nay ông bị ốm, không chạy xe ôm được nên cũng “đói thuốc” luôn. Vì thế mà ông cai được nó. “Cũng khổ sở dữ lắm mà không có tiền phải ráng chịu. Giờ còn chiếc xe máy này bán đi, xài hết coi như đời tôi cũng xong luôn”, ông M. bộc bạch.

Không biết sự nghiệp đoạn tuyệt với ma túy ở lão ông “gần đất xa trời” này có thực hiện được trong nay mai. Ông tự biết tác hại của nó, tự thấy nó hủy hoại cuộc đời của mình, ý thức được việc làm khổ xã hội và các trung tâm cai nghiện, nhưng để rời xa nó có lẽ chỉ khi nào sức tàn, lực kiệt mà thôi.

2. Khi ở vào cái tuổi “hoàng hôn” của cuộc đời, con người ta đã nếm trải đủ cay đắng, vui buồn, đã đúc rút được mọi điều để sống tốt hơn, sống đẹp hơn. Đó cũng là lời tự sự tâm đắc của ông Trần Văn Lâm (58 tuổi, quê Hà Tĩnh). Ông Lâm nói chuyện chẳng khác nào một nhà giáo. Từng lời của ông như rót mật vào tai người, chứa đầy triết lý nhân sinh. Nếu lần đầu tiên tiếp xúc, hoặc chỉ thoáng qua, sẽ không ai nghĩ ngờ về con người của ông, với một quá khứ nhuộm đẫm tội lỗi.

Chỉ mới ngót 5 năm trước, ông Lâm còn là con ngựa bất kham, đi mây về gió trên những chuyến xe đầu kéo xuyên Việt. Đời tài xế đường dài tạc vào ông một cá tính hào sảng và chịu chơi. Trên những cung đường đêm lạnh lẽo, hoang vu, cánh tài mời nhau rít một hơi “khói trắng” cho tay lái thêm “lạ”. Ông Lâm dính vào ma túy là lẽ tự nhiên. Khi độ phê đã đủ, tay lái của ông dẻo dai hơn, bay bổng hơn, chân ga cứ nhấn hết cỡ, dù nhanh mấy vẫn cảm thấy chưa đủ. “Người ta đồn chúng tôi là hung thần xa lộ, đúng chẳng sai tí nào đâu”, ông Lâm thừa nhận.

Cái gì đến rồi cũng phải đến. Người

Ông Lâm lái tàu đi đổ hàng.

bạn của ông suốt nhiều năm đồng hành xa lộ đã gây ra một vụ tai nạn giao thông nghiêm trọng làm chết người sau khi có sử dụng ma túy. Anh ta đi tù, có khẩn cầu nhờ ông một việc. Đó là về thấp hương và xin lỗi gia đình nạn nhân giúp anh ta. Ông Lâm nhận lời. Ngày ông tìm về căn nhà gỗ tuềnh toàng của gia đình nạn nhân ở Bù Đăng (Bình Phước) trời mưa không dứt, con đường đất đỏ giữa rừng cao su ngập quá mắt cá chân, xe máy không thể chạy được. Ông đi bộ mất hơn 3 cây số. Cái mệt, cái rét tự nhiên biến mất khi ông chứng kiến cảnh tượng đau thương, tang tóc phủ kín căn nhà. Tay ông run run khi cầm nén hương thấp cho người quá cố, ánh mắt của họ dường như đang nhìn ông giận dữ, ai oán. Tự nhiên, ông thấy tim mình đau nhói lên, nổi ân hận, đau khổ giằng xé như chính mình đã gây ra thảm cảnh này.

Hôm sau, ông Lâm vẫn thực hiện chuyến xe chở hàng ra biên giới phía Bắc. Lần đi này, ông hoàn toàn tỉnh táo, không sử dụng bất cứ chất kích thích nào. Nhưng trong lòng ông cứ buồn vơi vơi, ánh mắt nạn nhân luôn ám ảnh ông. Ông tuyên bố với anh em trong công ty, sẽ bỏ nghề và bỏ luôn cả ma túy.

Mọi người cười ồ lên, nghĩ là ông bị ngáo, vì thỉnh thoảng ông vẫn hay ngáo. Họ còn kháo nhau: “Đừng tin lời con nghiện”. Mặc kệ lời ra tiếng vào, ông Lâm trở về nhà nói với vợ quyết định của mình. Vợ ủng hộ ngay.

Nửa tháng sau, ông bán đàn lợn và hai con bò được ít vốn hai vợ chồng vào TP. Hồ Chí Minh. Những tưởng chạy trốn khỏi “nàng tiên nâu” sẽ được yên ổn làm lại cuộc đời. Ông Lâm không

thể lường hết được vùng đất mới còn muôn ngàn cám dỗ. Vì một thời làm nghề tài xế nên bạn bè của ông Lâm có ở khắp nơi. Họ quý ông, tìm tới tận khu chợ Bình Điền, nơi hai vợ chồng bán trái cây. Ban đầu là hỏi thăm sức khỏe, tình hình làm ăn, sau nữa là chén chú chén anh, mời gọi, rủ rê đủ kiểu, cuối cùng vẫn phải “làm tí khói” cho yêu cái cuộc đời này hơn. Triết lý của kẻ nghiện luôn mê hoặc như thế, khó mà cưỡng mình được.

Ông Lâm không vượt qua được bước ngoặt cuộc đời, lại dính vào ma túy. Vài tháng sau, ông bị đưa đi cai nghiện, vợ con khóc hết nước mắt.

Trở về hoàn lương lần này, ông Lâm hạ quyết tâm lắm. Vốn là người trọng tình cảm, ông Lâm cả nể không dám từ chối thẳng mà toàn tìm cách trốn biệt. Cứ nghe tin bạn tới tìm là ông bỏ chạy, nhờ vợ nghe ngóng khi nào không còn ai thì mò về. Cũng không thể trốn mãi được, cuối cùng ông phải dứt tình anh em với một số người, ông tuyên bố từ mặt. Ông khoe với chúng tôi, vừa xin được một chân chở hàng bằng tàu cho các vựa trái cây ở miền Tây. Công việc sống nước bận rộn, vất vả nhưng ông thấy phấn khởi. Những người bạn mới hiền lành chất phác nơi miệt vườn đã giúp ông hồi sinh tâm hồn vốn bị xây xước suốt nhiều năm trời.

“Chẳng bao giờ có cái kết tốt đẹp cho người nghiện ma túy cả. Tôi nghiện ra chân lý này khi đã đi gần hết cuộc đời. Bạn bè của tôi, kẻ thì xanh cỏ, người tù tội, số khác sống bạc nhược với gia đình. Tuổi xế chiều vẫn loay hoay với ma túy mà không tìm được lối thoát cho mình”, ông Lâm buồn bã tâm sự. ■

Căn phòng trong hẻm nhỏ nơi ông M. tá túc nhờ người bạn đồng nghiệp.

Bẫy lừa xin việc của những kẻ "bán giờ không văn tự"

MINH KHANG

Giả là giám đốc chi nhánh ngân hàng để lừa đảo

Một trong những cặp đôi siêu lừa bị cơ quan Công an phát giác là Nguyễn Thị Tuyết (SN 1978, thường trú tại quận Nam Từ Liêm, Hà Nội) và Trần Gia Hòa (SN 1977, thường trú tại quận Hà Đông, Hà Nội). Thủ đoạn của nhóm này là đi đâu cũng "chép gió" rằng mình đang làm việc tại ngân hàng, có nhiều mối quan hệ có thể xin được việc làm "ngon lành cảnh đào"... Tin lời bọn chúng chị Nguyễn Thị Tr. (thường trú tại quận Long Biên, Hà Nội) đã sập bẫy.

Theo chị Tr., thông qua mối quan hệ xã hội chị gặp Tuyết. Với những lời ngọt như mía lùi, Tuyết nói rằng có thể xin được việc vào ngân hàng với giá gần 300 triệu đồng. Nếu không xin được sẽ hoàn trả lại đầy đủ.

Sau đó Tuyết đưa chị Tr. đến Ngân hàng, chi nhánh Bách Khoa (quận Hai Bà Trưng, Hà Nội) để nộp hồ sơ. Do đã bàn bạc từ trước, đối tượng Hòa đã đứng sẵn trong chi nhánh, khi thấy Tuyết và chị Tr. đến thì Hòa với vẻ đạo mạo của lãnh đạo ngân hàng làm bộ tình cờ đi ra. Hòa tự xưng là Hoàng, Giám đốc chi nhánh và hứa chắc như đinh đóng cột là sẽ nhận chị Tr. vào làm việc.

Chị Tr. tưởng thật, sau đó đã đưa Tuyết 250 triệu đồng để nhờ xin việc. Tuyết cầm tiền và bảo với một người bạn làm việc tại ngân hàng A. cho Tr. vào học việc ba tháng. Hết thời gian học việc, chị Tr. thấy mình không được ký hợp đồng chính thức nên đã nhiều lần giục Tuyết, nhưng Tuyết khất lần. Chị Tr. sau đó tự điều tra, phát hiện giám đốc chi nhánh không

Thời gian qua cơ quan Công an đã điều tra khám phá nhiều ổ nhóm chuyên lừa đảo nhằm vào những người dân có nhu cầu xin việc làm. Dù là những kẻ vô nghề nghiệp, song bằng những mảnh khóc tinh vi các đối tượng đã khiến cho không ít người tin sái cổ rằng họ có mối quan hệ "khủng", có thể tác động, chạy việc vào những vị trí tốt. Những ngành "hot" như ngân hàng, y tế hay lực lượng vũ trang... là những cái bẫy mà bọn chúng giăng ra nhằm ôm tiền của bị hại rồi biến mất...

phải là Hòa và đã trình báo với cơ quan Công an.

Cũng với thủ đoạn tương tự, Tuyết đã lừa thêm 4 bị hại khác có nhu cầu xin việc làm tại ngân hàng, chiếm đoạt số tiền gần 1 tỷ đồng. Hòa chiếm đoạt của 3 bị hại số tiền gần

Cặp đôi Tuyết - Hòa.

700 triệu đồng. Trước đó, Tuyết đã từng thụ án 7 năm tù về tội Lừa đảo chiếm đoạt tài sản. Nhưng bị cáo không lấy đó làm bài học cảnh tỉnh mà tiếp tục "ngựa quen đường cũ".

Cũng với thủ đoạn giả là cán bộ ngân hàng, Nguyễn Thị Nguyệt (SN 1984, ở quận Long Biên, Hà Nội) đã gỡ trò

lừa đảo chiếm đoạt số tiền của người dân là hơn 1 tỷ đồng.

Vốn làm nghề phun xăm thẩm mỹ, Nguyệt luôn rêu rao là nhân viên Ngân hàng V. và có quan hệ với lãnh đạo ngân hàng, có thể xin được việc làm vào ngân hàng này với chi phí từ 280-300 triệu đồng/trường hợp. Nguyệt còn tung thông tin đã xin cho một người vào làm việc tại ngân hàng.

Do tin tưởng, anh N.P.A đã "gom" hồ sơ của 7 người quen, giao cho Nguyệt để nhờ xin việc. Chỉ trong một thời gian ngắn, anh P.A đã nhiều lần đưa cho Nguyệt tổng số tiền 1,34 tỷ đồng. Những lần giao tiền, Nguyệt đều viết giấy biên nhận nên anh P.A rất tin tưởng.

Sau khi nhận hồ sơ và tiền, Nguyệt đã chuyển lại cho anh P.A 6 quyết định tuyển dụng của ngân hàng và 3 hợp đồng lao động đã ký tên, đóng dấu. Để được đi làm, theo yêu cầu của Nguyệt - những người này phải đi học lớp bồi dưỡng nghiệp vụ ngân hàng.

Đến thời hạn đi làm, những người này cầm hồ sơ và

Làm nghề phun xăm thẩm mỹ, song Nguyễn Thị Nguyệt chặn được hàng tỷ đồng của bị hại với chiêu lừa đảo xin việc vào ngân hàng.

quyết định tuyển dụng đến ngân hàng thì tá hỏa khi nhận thông tin toàn bộ hợp đồng, quyết định là giả mạo. Anh P.A đã tra hỏi thì Nguyệt viện nhiều lý do để lẩn tránh, buộc anh P.A phải bỏ tiền túi để trả lại cho các bị hại. Sau nhiều lần đòi tiền bất thành, anh P.A đã gửi đơn tố giác đến cơ quan điều tra.

Kiểm tiền tỷ từ lừa "chạy" vào biên chế lực lượng vũ trang

Nếu như cặp đôi Tuyết - Hòa cùng nhử quái Nguyệt chuyên giở bài chạy vào ngân hàng để khiến nhiều người dân sập bẫy thì Nguyễn Vũ Giang (SN 1983, thường trú ở xã Văn Nhân, Phú Xuyên, Hà Nội) lại chuyên lừa chạy vào các trường Công an.

Bà Lê Thị Đ. (thường trú ở Ba Vi, Hà Nội) có con trai tên T. (SN 1997 có thời gian là chiến sĩ nghĩa vụ tại Công an huyện Phúc Thọ, Hà Nội). Được một người bà con chấp mối, bà Đ. đã chuyển cho Giang số tiền hơn 500 triệu đồng. Tuy nhiên nhận tiền

xong, Giang không làm gì để giúp con bà Đ.

Nạn nhân thứ hai của Giang là ông Nguyễn Văn H. Cuối tháng 10-2017, ông H.

nhờ Giang xin cho con trai là chiến sĩ nghĩa vụ tại Công an huyện Phú Xuyên được vào biên chế.

Hứa hẹn với bị hại này,

Một quyết định tuyển dụng giả mạo của đối tượng.

Giang quả quyết trong vòng 2 tháng sẽ xin được cho con trai ông H. vào học tại Trường Trung cấp Công an hoặc chuyển chuyên nghiệp biên chế trong ngành với chi phí 650 triệu đồng. Ông H. đồng ý và đã giao cho Giang 650 triệu đồng.

Thế nhưng sau khi nhận tiền, Giang không xin được việc như đã cam kết và cũng không trả lại tiền cho ông Hung... Tài liệu điều tra từ cơ quan Công an xác định, Nguyễn Vũ Giang không có chức năng xin học, xin chuyển chuyên nghiệp vào ngành Công an nhưng vẫn giới thiệu với nhiều người rằng anh ta có thể xin học vào các trường Trung cấp Công an nhân dân và xin cho các trường hợp khi hết thời gian nghĩa vụ Công an được chuyển chuyên nghiệp biên chế trong ngành.

Tin tưởng Giang, một số người đã đưa tiền và hồ sơ để bị can này giúp xin học và xin vào ngành Công an nhưng sau đó bị lừa. Tổng số tiền mà Giang lừa đảo chiếm đoạt của hai bị hại trong vụ án là hơn 1,1 tỷ đồng. ■

Hai chị em lính 28 năm tù do lừa đảo chạy việc

Mới đây TAND TP Hà Nội đã mở phiên tòa xét xử cặp chị em Trương Thị Hường (SN 1970) và Nguyễn Thị Ngọc Sơn (SN 1978, cùng trú tại huyện ở Thường Tín, Hà Nội) về tội Lừa đảo chiếm đoạt tài sản.

Theo cáo trạng, chị em Hường và Sơn là lao động tự do, không có khả năng xin việc, xin học tại các trường trong ngành Công an và biên chế trong ngành... Dù vậy trong nhiều năm cặp đôi này thường xuyên đưa ra các thông tin gian dối, tự giới thiệu với nhiều người mình có mối quan hệ rộng, có khả năng xin việc, "chạy trường" trong ngành Công an. Tin lời các bị cáo, 38 người đã đưa tiền cho hai "nữ quái", để rồi bị lừa đảo chiếm đoạt hàng chục tỷ đồng.

Một trong số các nạn nhân phải kể đến ông Nguyễn Huy L. Mấy năm trước thông qua

Hai chị em Trương Thị Hường và Nguyễn Thị Ngọc Sơn tại phiên tòa.

người quen, ông L. quen biết Hường. Cô ta nói với ông L. về các mối quan hệ, có khả năng xin việc cho người có nhu cầu vào làm cơ quan Nhà nước. Tin lời bị cáo, ông L. nhờ Hường

xin việc cho hai người thân vào biên chế tại phòng Tài chính kế hoạch thuộc UBND huyện Phú Xuyên. Hường đồng ý và đưa ra mức chi phí là 330 triệu đồng/trường hợp. Cùng thời

gian này, một số người quen của ông L. đã thông qua ông để nhờ Hường xin việc. Tất cả các trường hợp trên, Hường hứa sẽ xin việc hộ họ.

Tuy nhiên, sau khi nhận tiền, Hường không thực hiện như cam kết mà sử dụng chi tiêu cá nhân hết. Theo cơ quan điều tra, Hường đã trực tiếp lừa đảo, chiếm đoạt của gần 30 bị hại với số tiền gần 7 tỷ đồng.

Còn em gái của Hường là Trương Thị Ngọc Sơn cũng lừa đảo, chiếm đoạt tài sản của 10 bị hại, chiếm đoạt hơn 1,8 tỷ đồng. Sơn còn đồng phạm, giúp sức cho chị lừa đảo chiếm đoạt tiền của 6 bị hại số tiền hơn 1 tỷ đồng. Đến nay cả hai chị em mới trả lại cho các bị hại hơn 600 triệu đồng.

HĐXX đã tuyên phạt Hường, Sơn mức án lần lượt là 16 và 12 năm tù giam về tội lừa đảo chiếm đoạt tài sản.

Bày trò tặng quà để chiếm đoạt tiền

XUÂN BÌNH

Chi N.T, công nhân ở thị xã Tân Uyên, bức xúc: "Vào những ngày lễ như 20-10, 8-3 rất nhiều công ty, cửa hàng có các hình thức khuyến mãi tặng quà cho chị em phụ nữ. Do vậy, tôi cùng nhiều người khác đã nhận được các tờ rơi quảng cáo khuyến mãi tham gia chương trình để được tặng quà của "Công ty Takio". Vui mừng nên chị em chờ cho đến ngày để kịp đến tham dự chương trình này. Nào ngờ, chúng tôi lại bị lừa đảo".

Trung tá Hà Tấn Phú, Trưởng Công an thị xã Tân Uyên, tỉnh Bình Dương cho biết: Lúc 7h30' ngày 20-10, sau khi nhận được tờ rơi quảng cáo có chương trình tặng quà, các nạn nhân đã đến Trung tâm

Với thủ đoạn lừa đảo tham dự chương trình "tặng quà" của Công ty Takio, "hotgirl" Trần Thị Na (SN 1990, quê Nghệ An) đã chiếm đoạt tiền của nhiều nạn nhân tại một số tỉnh, thành phía Nam.

Các đối tượng trong vụ án.

Hội nghị và tiệc cưới Đại Dương thuộc phường Khánh Bình, thị xã Tân Uyên để tham dự chương trình "tặng quà" của Công ty Takio. Tại đây, các đối tượng yêu cầu những nạn nhân đưa 50.000 đồng hoặc 100.000 đồng để được phát thẻ dùng thử miễn phí sản phẩm với lời hứa: "Sau khi giới thiệu sản phẩm xong, khách hàng đưa lại thẻ miễn phí dùng thử sản phẩm. Công ty sẽ hoàn trả lại tiền cho khách hàng".

Tiếp đến, các đối tượng giới thiệu sản phẩm như: Dầu xoa bóp, dầu xịt, nồi áp suất, bếp ga, lẩu điện đa năng, chảo điện... Đến khoảng 10 giờ cùng ngày, các đối tượng kết thúc chương trình, phát cho mỗi nạn nhân 1 thùng mì hiệu Kokomi miễn phí và yêu cầu họ trả lại thẻ dùng thử miễn phí, rồi hoàn tiền lại. Để tạo lòng tin, các đối tượng hoàn lại số tiền 50.000 đồng khách nộp được tặng 1 chai dầu xịt; hoàn lại số tiền 100.000 đồng được tặng 1 chai dầu xoa bóp, rồi hẹn các nạn nhân 12h quay lại để tiếp tục giới thiệu sản phẩm.

Đến thời điểm trên, các nạn nhân tiếp tục đến Trung tâm Hội nghị và tiệc cưới Đại Dương. Để thực hiện hành vi lừa đảo, các đối tượng yêu cầu

nạn nhân đưa tiền để lấy thẻ dùng thử miễn phí các sản phẩm với số tiền từ 50.000 đồng đến 3.000.000 đồng với lời hứa: "Sau khi giới thiệu sản phẩm, khách hàng có thể dùng thử sản phẩm nào sẽ được dùng thử miễn phí sản phẩm đó. Nếu thấy sản phẩm chất lượng và vừa lòng thì công ty sẽ tặng sản phẩm và hoàn trả tiền cho khách hàng". Nhưng đến khi gần kết thúc chương trình, các đối tượng nhanh chóng thu dọn đồ đạc, bỏ trốn và không hoàn trả lại tiền cho các nạn nhân.

Từ các thông tin nạn nhân cung cấp, Công an thị xã Tân Uyên nhanh chóng tiến hành

Tang vật trong vụ án.

sàng lọc các đối tượng có nhiều tiền án, tiền sự liên quan đến tội lừa đảo chiếm đoạt tài sản và đối tượng nghi vấn hoạt động phạm tội đang sinh sống tại các khu nhà trọ trên địa bàn. Qua đó, trình sát phát hiện cô gái có bề ngoài như "hotgirl" có biểu hiện nghi vấn hoạt động phạm tội. Tiến hành xác minh, trình sát làm rõ danh tính cô gái này là Trần Thị Na. Nhóm gồm: Nguyễn Văn Bách (SN 1989, quê Tuyên Quang), Vũ Văn Chiến (SN 1996, quê Đắk Lắk), Nguyễn Thành Lâm (SN 2000, quê Tuyên Quang) và Trần Thị Na.

Nhóm này có nhiều biểu hiện bất minh trong và sau khi gây án. Bọn chúng sống gần các khu nhà trọ tập trung nhiều công nhân để giới thiệu chương trình khi họ trở về phòng sau ngày làm việc vất vả. Cả nhóm cũng thường xuyên tụ tập ăn uống phung phí trên địa bàn. Sau khi gây án, nhóm này có biểu hiện bỏ trốn khỏi các cơ sở lưu trú. Đặc biệt, nhóm của Na có nhiều đối tượng có đặc điểm bề ngoài giống mô tả của các nạn nhân. Trên cơ sở các tài liệu, chứng cứ thu thập được, đến ngày 28-10, cơ quan Công an đã bắt giữ nhóm Na, thu giữ tang vật.

Qua điều tra, nhóm này bước đầu khai nhận, đã lợi dụng ngày 20-10 để giới thiệu cho nhiều công nhân, người lao động đang sinh sống tại các khu nhà trọ tham gia chương trình tặng quà miễn phí của Công ty Takio để chiếm đoạt tài sản. Cả nhóm chiếm đoạt hơn 120 triệu đồng của nhiều người dân.

Liên quan đến vụ án trên, Trung tá Hà Tấn Phú, Trưởng Công an thị xã Tân Uyên khuyến cáo người dân khi tham gia các chương trình tặng quà, hoàn tiền miễn phí cần tìm hiểu kỹ thông tin và luôn nâng cao cảnh giác. Khi phát hiện các dấu hiệu nghi vấn lừa đảo, cần nhanh chóng thông báo cho cơ quan Công an xã, phường nơi gần nhất hoặc Công an thị xã để kịp thời điều tra, xử lý nghiêm các đối tượng theo quy định của pháp luật. ■

Từ xác chết bất thường trong vụ cháy

tìm ra kẻ giết người cướp của

PHÚ LŨ

Kẻ sát nhân mê bài bạc

Nghi phạm gây án là Đồng Xuân Quỳnh (SN 1988, quê Thái Nguyên, tạm trú quận Gò Vấp). Quá trình làm việc với điều tra viên, Quỳnh đã khai báo chi tiết về vụ giết người, cướp tài sản, đốt nhà của bà N.T.N. (SN 1954, ngụ quận Phú Nhuận) tại địa chỉ 50/2D đường Nguyễn Đình Chiểu, phường 3.

Khoảng tháng 7-2020, Quỳnh làm việc cho Công ty Nội thất T.P, được phân công giám sát thi công công trình cải tạo nhà bà N.T.N trong khoảng 2 tuần. Sau đó, trong lần trở lại nhà bà N.T.N để lắp gương, sơn lại tường, Quỳnh nghe được thông tin nhà bà N.T.N trước đó mới bán một căn nhà giá 10 tỷ đồng để mua lại căn mà Quỳnh đang làm với giá 8,5 tỷ đồng.

Trong thời gian này, vốn là người có "máu đỏ đen", Quỳnh thường chơi cờ bạc qua mạng ăn tiền (với hình thức cá cược bằng cách xóc đĩa qua mạng). Những trận đỏ đen cá cược Quỳnh thua từ vài triệu đồng. Quỳnh muốn gỡ nên chơi tiếp, song lại thua liên tục, lên tới số tiền 90 triệu đồng và không trả được nợ.

9h30' ngày 27-10, chủ nợ ráo riết đòi Quỳnh trả tiền và đe dọa nếu không trả sẽ bị chặt tay. Trong lúc cùng quần, Quỳnh nhớ đến bà N.T.N và câu chuyện mua bán nhà có tiền tỷ nên Quỳnh nảy sinh ý định đến nhà bà này để cướp tài sản, nếu phản kháng thì sẽ ra tay sát hại bịt đầu mối...

Sáng 27-10, Quỳnh điều khiển xe máy đi từ nhà trọ ở quận Gò Vấp tới công trình ở quận 12 để làm việc. Tới gần trưa, Quỳnh đi xe máy về lại nhà trọ cất xe. Quỳnh lấy ba lô rồi bắt xe ôm đi từ quận Gò Vấp sang nhà bà N. ở quận Phú Nhuận để ra tay.

Khi xe tới gần con hẻm căn nhà thì Quỳnh nói tài xế dừng

Vụ án xảy ra ngày 27-10-2020 đã gây rúng động dư luận vì hậu quả và hành vi tàn ác của kẻ gây án. Khi vụ hỏa hoạn xảy ra tại căn nhà địa chỉ 50/2D đường Nguyễn Đình Chiểu, phường 3, quận Phú Nhuận, TP Hồ Chí Minh người dân xung quanh nghĩ rằng chỉ là một vụ chạm chập điện. Tuy nhiên, kết quả điều tra, khám nghiệm hiện trường vụ cháy đã cho thấy nữ gia chủ tử vong bất thường tại hiện trường và nhiều tài sản bị lục lọi, biến mất. Từ đó, cơ quan điều tra nhận định đây là một vụ án mạng và cướp tài sản. Từ các chứng cứ thu thập được, Công an quận Phú Nhuận cùng các đơn vị nghiệp vụ Công an TP Hồ Chí Minh đã làm rõ nhiều tình tiết liên quan đến vụ án, bắt giữ được nghi phạm gây án.

và bước xuống đi bộ vào. Quỳnh bấm chuông, bà N. ra mở cửa. Biết Quỳnh tới kiểm tra sửa chữa nội thất, bà N. cho Quỳnh vào nhà và nói chuyện. Qua câu chuyện, Quỳnh biết được chồng bà N. cùng hai con

gái không có ở nhà.

Quan sát xung quanh và trong nhà, Quỳnh phát hiện tầng 1 căn nhà có camera an ninh nên chưa ra tay. Lúc này, bà N. nói là đi lên tầng 2 có việc nên Quỳnh lấy vật dụng trong ba lô đi theo bà. Khi vừa tới tầng 2, Quỳnh ra tay sát hại bà N. rồi lục tung căn nhà lấy nữ trang, vàng, ngoại tệ, đồng hồ, laptop bỏ vào ba lô (gồm 3 đồng hồ, một ít nữ trang, 340 ngàn đồng, 2 laptop, 1.500USD, hơn 1.000 đôla Australia, 1 miếng kim loại màu vàng...).

Đi xuống tầng 1, Quỳnh đã phá hủy camera, tiếp đó để phi tang chứng cứ và muốn tạo hiện trường giả một vụ hỏa hoạn, Quỳnh gom quần áo cùng các đồ dùng dễ cháy chất thành đống rồi châm lửa đốt. Khi lửa bốc cháy, Quỳnh lấy xe máy hiệu Attila của con gái nạn nhân rời khỏi căn nhà.

Để tránh bị nghi ngờ, Quỳnh bỏ xe máy tại một hẻm vắng người trên đường Nor Trang Long (phường 13, quận Bình Thạnh), đi bộ về phòng trọ tắm rửa thay đồ. Tại phòng trọ, Quỳnh lúi vuôi, tiền, ngoại tệ nhét vào túi để chuẩn bị đem bán, số còn lại cất vào thùng giấy, giấu trên nóc nhà tắm.

Khoảng 17h30' cùng ngày, Quỳnh đi bộ đến một tiệm vàng

gần khu vực chợ Gò Vấp bán ngoại tệ được 52 triệu đồng. Số tiền đó, Quỳnh chuyển khoản cho bạn gái nhờ trả nợ giúp. Số vàng Quỳnh bán và xuống Đồng Nai thăm người yêu. Sau đó, Quỳnh trở lại phòng trọ ở quận Gò Vấp tiếp tục sinh hoạt bình thường.

Bắt nghi phạm sau một ngày gây án

Khi vụ cháy xảy ra, Công an quận Phú Nhuận cùng lực lượng Phòng cháy chữa cháy và cứu nạn cứu hộ Công an TP Hồ Chí Minh đã điều nhiều xe chữa cháy chuyên dụng và hàng chục cán bộ chiến sĩ đến hiện trường dập lửa. Ít phút sau, ngọn lửa bị dập tắt hoàn toàn. Tại hiện trường, cơ quan chức năng phát hiện thi thể của bà N.T.N bị cháy đã tử vong, trên cổ có một vết cắt... Qua điều tra tại hiện trường, Công an nhận định ban đầu đây là vụ giết người nên tiến hành làm rõ nguyên nhân.

Trích xuất camera an ninh, Công an phát hiện có một nam thanh niên nghi vẫn chạy xe máy hiệu Attila, như chiếc xe máy do con gái bà N. đứng tên sở hữu để ở nhà. Đồng thời, Công an cũng xác định một thanh niên đeo khẩu trang, mang giày, mặc quần jeans, áo khoác màu đen đi từ ngoài con hẻm vào căn nhà của bà N. khoảng 11h5 ngày 27-10. Đầu giờ chiều, thanh niên lấy xe máy rời đi.

Bằng các biện pháp nghiệp vụ, Công an xác định người thanh niên nghi vẫn là Quỳnh nên truy xét. Chiều tối 28-10, các trình sát phát hiện Quỳnh đang lẩn trốn ở quận Gò Vấp nên bao vây bắt giữ đưa về trụ sở.

Vụ án nhanh chóng được khám phá là sự nỗ lực rất lớn của Công an quận Phú Nhuận nói riêng và Công an TP Hồ Chí Minh nói chung, góp phần đảm bảo an ninh trật tự ở địa phương. ■

Đối tượng Đồng Xuân Quỳnh tại cơ quan Công an.

Số phận mong manh của cựu Tổng thống Ecuador Bucaram

ĐỨC TÂM

Chặt vật lên đỉnh cao chính trị

Abdala Bucaram sinh ngày 4-2-1952, là con của ông Jacobo Bucaram Elmhalm và bà Rina Ortiz Caicedo. Bucaram học tiểu học, trung học tại Trường Emilio Estrada và sau đó tiếp tục học Trường Cao đẳng Cristobal Colon. Thời sinh viên, Bucaram nổi bật trong chơi các môn thể thao, đặc biệt là trong lĩnh vực điền kinh.

Năm 1970, sau khi tốt nghiệp cao đẳng, Bucaram tập trung nghiên cứu về luật học. Vào thời điểm đó, anh ta đã đại diện cho Ecuador trong các cuộc thi thể thao khác nhau ở Maracaibo, Cali và từng đoạt giải nhì nội dung chạy 100 mét ở Giải vô địch Nam Mỹ.

Bucaram bước vào con đường chính trị là do sự dẫn dắt của người chú tên là Assad. Lúc đó Bucaram thực hiện các công việc hết sức đơn giản là sơn và dán áp phích cho các hoạt động xã hội, đồng thời tập hợp và vận chuyển mọi người đến các cuộc biểu tình.

Năm 1977, Bucaram lấy được bằng cử nhân luật. Do không muốn từ bỏ hoạt động thể thao nên Bucaram đã tham gia một khóa học ở Ủy ban Olympic Quốc tế và lấy bằng thạc sĩ về giáo dục thể chất. Năm 1978, Bucaram trở lại hoạt động chính trị và tham gia tích cực vào chiến dịch tranh cử tổng thống của anh rể là Ab. Jaime Roldos Aguilera. Sau này, khi lên cầm quyền, Roldos đã bổ nhiệm Bucaram chức vụ

Abdala Bucaram nhậm chức Tổng thống Ecuador vào ngày 10-8-1996. Nhưng chưa đầy 6 tháng sau, ngày 6-2-1997, ông đã bị Quốc hội Ecuador bãi nhiệm với lý do "không đủ năng lực cả thể chất lẫn tinh thần". Ông bị buộc tội rút ruột ngân sách, tham nhũng và gia đình trị. Bucaram phải lập tức rời Cung điện Carondelet và sống lưu vong 20 năm ở Panama. Vào tháng 6-2017, ông và gia đình đã trở về nước để hỗ trợ Lenin Moreno tranh cử chức tổng thống nhưng đến cuối tháng 6-2020, Bucaram đã bị bắt giữ vì cáo buộc liên quan đến hoạt động tội phạm có tổ chức.

Tổng cục trưởng Cảnh sát Guayas.

Bucaram từng phát biểu rằng: "Ngay từ đầu, tôi đã bảo vệ chính phủ khỏi các cuộc tấn công của "Don Buca", kẻ mà lúc đó đã xa rời Tổng thống Roldos; và tôi đề xuất áp đặt trật tự và đạo đức lên thành phố bằng cách đóng cửa các rạp chiếu phim khiêu dâm và nhà thổ, nơi trẻ vị thành niên được làm việc".

Năm 1982, Bucaram

thành lập Đảng Roldosista Ecuador "PRE" và 2 năm sau, Bucaram được bầu làm Thị trưởng thành phố Guayaquil.

Ngày 15-4-1984, Bucaram ra lệnh cho những người bán hàng rong, các đoàn thể thành phố và nhiều đối tượng khác phải dọn dẹp đường phố, đồng thời phạt rất nặng những người vi phạm các quy định. Nhiều người đã lợi dụng việc này để

mở các chiến dịch bôi nhọ, cáo buộc Bucaram là kẻ trộm, phát xít, lạm dụng, kiêu ngạo. Dư luận quy cho Bucaram phạm tội phản quốc khiến ông ta phải trốn sang Panama để xin tị nạn chính trị. Ở Panama một thời gian, Bucaram lại bị cáo buộc dính vào một vụ bê bối ma túy. Một báo cáo từ nhà chức trách Panama thông tin rằng, năm 1992, lực lượng chức năng đã tìm thấy 300kg

Cựu Tổng thống Bucaram.

Cựu Tổng thống Bucaram bị lực lượng chức năng áp tải sau khi bắt giữ và khám xét.

cocain ở Azuero, thuộc khu vực trung tâm của Panama với sự liên quan của Bucaram. Tướng Noriega và là Tổng thống Panama thời đó đã phát lệnh truy nã Bucaram.

Sau khi quay về nước, khi tình hình căng thẳng trước đây đã lắng dịu, năm 1988, Bucaram ra tranh cử tổng thống với tư cách là ứng cử viên đảng Cộng hòa. Dù đã nhận được sự ủng hộ lớn nhưng ở vòng hai, Bucaram đã bị Tiến sĩ Rodrigo Borja Cevallos đánh bại.

Năm 1992, Bucaram cũng tham gia vào cuộc bầu cử tổng thống nhưng thất bại nhanh chóng. 4 năm sau, trong lần ra tranh cử tổng thống thứ ba, nhờ nhận được sự ủng hộ mạnh mẽ của đại bộ phận cử tri nên Bucaram đã thắng cử và được bầu làm tổng thống vào năm 1996.

Tổng thống tại vị ngắn nhất

Ở thời điểm ấy, nhân dân Ecuador đặt rất nhiều hy vọng vào vị tổng thống mới. Một tháng sau khi nhậm chức, Bucaram cho in hình khuôn mặt ông ta trên nhãn hiệu sữa bình dân và cho bán ra thị trường chỉ bằng một nửa giá chính thức trước đây. Tuy nhiên, ngay sau đó ông ta lại đưa vào bộ máy chính phủ toàn người thân trong gia đình. Anh em, con cái, cháu trai, chú bác, anh em họ, anh rể, anh rể, em rể... đều được đảm nhiệm những vị trí trong bộ máy hành chính quan trọng.

Tháng 1-1997, Bucaram đã đưa ra một loạt các biện pháp cải cách kinh tế cứng rắn để giải quyết tình trạng thâm hụt ngân sách trên cơ sở áp dụng thực hiện chiến lược kinh tế do Domingo Cavallo (Bộ trưởng Bộ Kinh tế Argentina) thời đó lập. Bucaram đã lạm dụng quyền lực để đi tiêu vô tội vạ. Chỉ từ tháng 1 đến tháng 2-1997, Chính phủ Bucaram đã rút gần 14 tỷ sucres (tiền Ecuador) khỏi tài khoản dự trữ

của Ngân hàng Trung ương. Thời gian ngắn sau đó giá gas, điện thoại và điện tăng vọt kéo theo các dịch vụ khác đã khiến cho người dân bất bình dẫn đến các cuộc biểu tình và đình công trên toàn quốc. Sau 11 ngày bạo loạn trên đường phố, trước tình hình vô cùng nghiêm trọng, ngày 6-2-1997, Quốc hội Ecuador đã họp và ban hành một nghị quyết lịch sử, cách chức Tổng thống đối với Bucaram vì cho rằng ông không đủ năng lực. Ngày 9-4-1997, Chánh án Tòa án Tư pháp Tối cao Carlos Solorzano Constantine đã ban hành lệnh

thống Bucaram, nằm ở Kennedy Norte (Guayaquil), đã bị khám xét. Đây là nội dung nằm trong khuôn khổ cuộc điều tra bị cáo buộc tham ô trong việc mua vật tư y tế tại Bệnh viện An sinh Xã hội". Cùng thời điểm trên, các công tố viên ở Ecuador đã thực hiện 37 cuộc đột kích tại Guayaquil và Thủ đô Quito, bắt giữ 17 người bị nghi ngờ mua sắm quá tải, ảnh hưởng tới thị trường bán lẻ và phạm tội có tổ chức. Những người bị bắt bao gồm 5 người có liên quan tới Công ty Nước Quito, cựu Giám đốc Bệnh viện

Cựu Tổng thống Bucaram bị giam giữ tại nhà riêng ở Guayaquil, Ecuador vào ngày 3-6-2020.

giam giữ, ngăn chặn đối với cựu Tổng thống Cộng hòa nhưng Bucaram đã được Tổng thống Panama cho tỵ nạn chính trị.

Về nước và phạm tội

Bucaram sống lưu vong 20 năm ở Panama. Năm 2017, khi những nguy hiểm về cáo buộc tham nhũng ở trong nước đã không còn nguy hiểm nữa, để hỗ trợ ứng cử viên Lenin Moreno tranh cử tổng thống, Bucaram đã trở về nước. Nhưng đến nay Bucaram lại bị nhà chức trách tình nghi và bắt giữ do liên hệ với tội phạm có tổ chức, nâng không giá cung cấp vật tư y tế cho các bệnh viện ở Ecuador.

Tháng 6-2020, theo Hãng tin AP dẫn nguồn từ Văn phòng Công tố Ecuador chỉ ra rằng, "nơi ở của cựu Tổng

Teodoro Maldonado Carbo ở Guayaquil, và một chủ tịch quận của tỉnh Guayas.

Bucaram đã bị bắt giữ và nhà chức trách đã tìm thấy nơi ở của Bucaram một khẩu súng cùng các vật tư y tế là hàng nghìn chiếc khẩu trang và bộ kit xét nghiệm COVID-19. "Ông Bucaram không đủ điều kiện pháp lý để nhập khẩu máy thở và vật tư y tế", bà Diana Salazar, 39 tuổi, Bộ trưởng Tư pháp Ecuador, cho biết. Bà nói rằng các công tố viên nghi ngờ nhóm tội phạm bao gồm ông Salcedo, ông Bucaram và một vài thành viên gia đình họ đã bán vật tư y tế cho các bệnh viện với giá cao hơn nhiều từ năm 2018. Bộ trưởng Tư pháp cho biết vào năm ngoái, những người này đã bán cho một bệnh viện hàng nghìn túi đựng thi thể

với giá 148USD/ chiếc, dù giá trị thực tế của nó chỉ là... 11USD.

Các nhà điều tra nghi ngờ số kit xét nghiệm và khẩu trang tìm thấy ở nhà cựu Tổng thống Bucaram là chuẩn bị bán cho Bệnh viện Teodoro Maldonado Carbo ở Guayaquil, một trong những thành phố bị virus corona tấn công nặng nề nhất. Tại đây, các thi thể chất đống bên ngoài bệnh viện hoặc được đống trong các thùng carton đựng chuỗi vi thiếu chỗ.

Ngày 31-7-2020, Bộ Tư pháp Ecuador đã ra lệnh giam giữ ngăn chặn đối với Dalo, Jacobo và Mishel Bucaram, con trai của Abdala Bucaram, vì liên quan bị cáo buộc bán hàng bất hợp pháp cho các bệnh viện ở Guayaquil. Hãng tin AP dẫn lời bình luận của Phó Thủ tướng Otto Sonnenholzner rằng: "Làm giàu trong bị kịch và làm giàu bằng mồ hôi nước mắt của những người nghèo khổ không chỉ là những hành vi bất hợp pháp, điều đó thật đáng khinh bỉ".

Ngoài những việc này, hiện cựu Tổng thống Bucaram còn bị đối mặt với cáo buộc buôn bán vũ khí bất hợp pháp và có liên quan đến 2 người Israel. Theo đó, Shy Dahan được tìm thấy đã chết vào ngày 8-8 trong phòng giam. Đối tác của anh ta là Oren Sheinman, cũng là người Israel, thì bị thương và đang được đưa vào chương trình nhân chứng được bảo vệ đặc biệt. Bình luận về việc này, Đại sứ quán Israel tại Ecuador cho rằng, việc một tù nhân, một công dân Israel bị sát hại trong tù là "rất nghiêm trọng" và khẳng định rằng sự việc cần được điều tra kỹ lưỡng.

Ở Ecuador, những câu chuyện về cuộc đời và sự nghiệp chính trị không mấy thuận buồm xuôi gió của cựu Tổng thống Bucaram còn ẩn chứa rất nhiều bí ẩn không dễ gì có thể khám phá trong ngày một ngày hai. ■

Không có gì mà âm ỉ cả

Hương ước quê mình

Người dân miền Trung cảm động vì một phần khó khăn của họ đã được ca sĩ Thủy Tiên đang đến tận nơi cứu trợ với số tiền được các nhà hảo tâm gửi gắm khoảng 150 tỷ. Thực sự là cô Tiên. Lại có chuyện chính quyền tại thôn Ngọa Cương (Quảng Bình) thu lại số tiền 400 triệu đã phát tại thôn Ngọa Cương gây xôn xao. Khi dư luận phản ánh thì số tiền được trả lại như trước.

Mọi người có thể nghi ngờ vì thực tế đã có nơi này nơi khác chưa thực sự trung thực. Nhưng thử đặt góc nhìn theo văn hoá Việt Nam thì có thể hiểu phần nào. Theo ông trưởng thôn Nguyễn Hữu Cần thì việc nộp lại một mối quản lý là do người dân Ngọa Cương tự nguyện chứ không có gì thúc ép. Người dân nộp lại tiền cho ban cấp phát gồm 6 người để điều hoà lại cho hợp lý. Đây là hương ước của Ngọa Cương.

Ảnh chụp các trang sổ ghi chép bằng chữ viết tay, thí dụ "Tôi là Nguyễn Thị Nguyệt, tôi chia sẻ phần quả của ca sĩ Thủy Tiên tặng chia đều cho bà con trong thôn". Có thể tin được cuốn sổ này không? Một người dân Ngọa Cương nói: "... thực sự chúng tôi muốn san sẻ, tình làng nghĩa xóm. Thôn thì ai cũng vất vả, chúng tôi có mà họ không có sao đành".

Vậy hương ước tốt hay không tốt? Theo logic thì khó có quy ước nào được sự đồng thuận mà lại không tốt, ít nhất

Minh họa Tô Tử

là đối với dân trong thôn đó.

Thực tế rất nhiều truyền thống tốt đẹp của dân tộc đều bắt đầu từ hương ước. Mùa thiên tai thì "bầu ơi thương lấy bí cùng", khi ngoại xâm thì "giặc đến nhà đàn bà cũng đánh". Với làng xã, nếu người quản lý không tử tế thì khó mà sống nổi với dân trong thôn. Nhất là dân ngày nay đều có đủ internet và ý thức quyền giám sát của mình. Việc điều hòa tiền quả cũng là cách yên dân.

Nếu luôn nhìn người cán bộ một với góc nhìn tiêu cực thì chẳng ai giải thích nổi chuyện Chủ tịch xã An Thủy, Lệ Thủy, Quảng Bình Lê Văn Quyết cùng với các cán bộ xã chèo đò cứu được hơn 100 người. Ông Quyết đảm mình trong lũ, ông Quyết kiệt sức nhờ y tế xã tiêm hồi sức rồi lại tiếp tục công việc giải cứu. Nhà ông Quyết cao hơn nhiều

nhà khác nên khi ngập, đây đã là nơi tạm trú của khoảng 33 người. Vợ chủ tịch xã nhờ ca nô trong xóm ra ngoài mua gạo về nấu cho bà con ăn. Việc làm của ông sẽ âm thầm và ít người biết nếu không được một tài khoản là D.P đăng clip trên mạng xã hội.

Theo các nhà sử học thì hương ước của xứ ta có từ thế kỷ thứ 1 trước Công nguyên. Sau tìm thấy trên chuông thời Trần và nhiều văn bản ghi lại tới nay. Luật vua và Lệ làng về bản chất thì giống nhau nhưng ở các cấp độ khác nhau và không mâu thuẫn với nhau. Luật vua thì xa, lệ làng thì gần. Người dân tuân theo cái gần thì cũng thuận với cái xa. Chính hương ước tạo cho Việt Nam sức mạnh tập thể, không có cá nhân, dòng họ nào được đứng trên. Nhờ thế thôn xóm an lành thời bình, trở thành pháo đài trong thời chiến...

Nhà nghiên cứu Hoàng Anh Nhân đã ghi lại một mẩu chuyện về uy lực của "lệ làng". Làng Triệu Tường, huyện Hà Trung, Thanh Hóa, vốn là đất tổ nhà Nguyễn. Tương truyền, người làng này dù làm vua hay làm quan cũng đều có nghĩa vụ thực hiện đầy đủ mọi quy ước, luật lệ của làng. Thế nhưng khi lên ngôi, vua Minh Mạng lại có biểu hiện lơ là với đất tổ. Các bộ lão Triệu Tường đã tới kinh đô Phú Xuân tâu lên hoàng đế rằng: Lệ làng Triệu Tường đã có mấy đời nay. Ai đó được làm vua hay làm quan đều nhờ phong thổ của làng, âm đức tổ tiên. Nay làng đã họp, mời hoàng đế về làm mỗ cho làng 6 tháng. Lệ làng không thể khác, nhà vua phải đưa bạc vàng, nhờ các bộ lão thuê người làm mỗ giúp (Theo Hoàng Xuân).

Thời hiện đại, chúng ta đã quen với các nội quy, văn hoá tập đoàn, công ty cả tây cả ta... tạo nên sức mạnh của những cộng đồng đó và coi đó là hiển nhiên không bàn cãi. Ngày 18-5-2018, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 22/2018/QĐ/TTg về xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước mới. Thuận việc làng thì lợi việc nước.

Có thể tự hỏi, tại sao cứ khi hoạn nạn thì 97 triệu dân Việt Nam đều giống nhau trong tình cảm chia sẻ với người trong nước như ruột thịt? Chắc chắn những điều tốt đẹp đó nảy mầm từ hương ước của nghìn năm.

LÊ TÂM

Tổng Biên tập: Đại tá PHẠM KHẢI

Phó Tổng biên tập:

Đại tá TRẦN KIM THẨM (Phụ trách nội dung)

Đại tá NGUYỄN THỤY QUỲNH

Đại tá TRẦN THANH PHONG

Thư ký tòa soạn: Thiểu tá NGUYỄN THIÊM

TÒA SOẠN: Số 92 Nguyễn Du, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội. ĐT: 024.38222157 -

Fax: 024.38224756 - Email: cstc.tuan@gmail.com ▲ Trình bày: **LÊ TÂM - QUỲNH THỰC**

▲ Phát hành tại Hà Nội: 92 Nguyễn Du - ĐT: 024.38223725 ▲ **CƠ QUAN ĐẠI DIỆN TẠI TP.HCM:**

373D Nguyễn Trãi, phường Nguyễn Cư Trinh, quận 1 - ĐT: 028.38373602 - 069.36651 - 069.36653

- Fax: 028.38373603 ▲ Giấy phép xuất bản số 1879/GP-BTTTT, ngày 14-11-2011 của Bộ Thông tin và Truyền thông ▲ Phát hành tại TP.HCM: 373D Nguyễn Trãi, phường Nguyễn Cư Trinh,

quận 1 - ĐT: 0982789386 ▲ In tại Cty TNHH một thành viên in Báo Hà Nội mới. ▲ GIÁ: **5.500 ĐỒNG**